

Wicepremier NRD u P. Jaroszewicza

Wczoraj prezes Rady Ministrów Piotr Jaroszewicz przybył do Polski na przewodniczącego Rady Ministrów i ministra sprawiedliwości NRD — Hansa-Joachima Heusingera.

W czasie spotkania omówiono zagadnienia związane z dalszym rozwojem współpracy w wymiaru sprawiedliwości Polskiej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej (PAP)

Przemysł uspołeczniony woj. opolskiego wykonał pięcioletni plan sprzedaży produkcji i usług. Przewiduje się, że przedsiębiorstwa tego przemysłu dadzą dodatkową produkcję i usługi wartości około 24 mld. zł. (PAP)

CO O TYM SĄDZICIE

Obcy za płotem?

Wyszliśmy na szeroką drogę do nowoczesności; idziemy tą drogą coraz szybciej. Nieraz zachylamy się do tyłu — nie widzimy mijanych relikwii przeszłości, nie tkniętych jeszcze postępem. Jest niestety jeszcze wiele dziedzin, w które nowoczesność wkracza opieszale; z oporami wynikającymi nie z braku w technicznym wyposażeniu czy niedostatku organizacyjnego talentu. Nieraz są to wielowiekowe nawyki, tkwiące głęboko w naszej psychice.

Symbolem relikwii — nie tylko tolerowanych lecz także rozwijanych — mogą być płoty. Pomyśli ktoś — przecież płoty były są i będą zawsze. — Owszem — były i są — niestety. Jest ich nawet coraz więcej, i coraz potężniejsze, a rzadko kiedy ładne. Czy będą zawsze? I znów można dziwić się pytaniu. Jakby u nas złości nie było; chuligani też jeszcze się trafiają. Poza tym — człowiek nie chce żeby mu obcy na podwórko zaglądał, żeby każdy ciekawski mógł się na nas gapić.

Wszystko to jest „święta prawda”. Człowiek, od czasów gdy stał się właścicielem, zaczął swoją własność grodzić. — Dla ochrony przed dzikim zwierzęciem i złym sąsiadem. Prawdą też jest, że to grodzienie rzadko przeszkadzało mocniejszym sąsiadom w napadaniu i grabieniu słabszych. Można zaryzykować twierdzenie że płot był od początku obroną słabszych. W zorganizowanym społeczeństwie stał się także do wadliwym niedostatecznym środkiem ochrony ludności ze strony władz, czy samorządu lokalnego.

Przypatrzmy się tylko jak wyglądają nasze letniska, czy czasowiska? Każda działka izolowana od sąsiedniej, jakby tam mieszkali ludzie obcy, czy nawet wrocy nam. Ogródnienia stawiane są przeważnie na solidnych fundamentach na kilka pokoleń! Przypatrywałem się tej dziwnej manii płotowania w Zaniemyślu i Boszkowie. Nie widziałem tych letnisk od kilku lat więc byłem zdziwiony rozmachem rozbudowy i zarazem zaskoczony tendencją do odgradzania się. Żeby dojść do jeziora trzeba szukać wąskich przejść między płotami. Cemu tak jest? Do czego te płoty mają służyć — przed kim chronić? Dlaczego nasi działacze gospodarczy i związkowi nie potrafili się dotąd wyzwolić od myślenia starymi kategoriami? Dlaczego są tacy rozrzućni i zużywają tyle brakujących materiałów dla odgradzenia się od sąsiadów — też przecież ludzi pracy.

Pytania można by mnożyć. Jest bowiem w naszym kraju takich świątków, zamkniętych dla ludzi „obcych” sporo. Świadczy o tym chociażby mały posiadacz — zachowawczy, nieczyliwy dla innych. Ludzie, którzy ten świat za ogrodzeniami stworzyli uchodzą nieraz za wzór społecznego działacza. Może nie zdają sobie nawet sprawy, że ich bezkrytyczna miłość do płotów pachnie przeszłością?

Jakie z tych uwag nasuwają się wnioski?

Zapewne nie jestem pierwszy, który zwraca uwagę na płotomanie. Widocznie jednak pisanie o topieniu pieniędzy, materiałów i robocizny w zbędne oplotowania — niczego nie chroniące, a dzielące ludzi — nie wystarczy do zaprzestania złej zabawy. Może sprawa jest na tyle ważna, że powinni nią zająć się nasi posłowie? Odgradzanie się ludzi ma też w sobie coś z niedobrego symbolu; nie jest na pewno osiągnięciem, z którego możemy być dumni. Hołubienie niektórych nawyków nie tylko kosztuje, lecz także wychowuje. Młodzi przejmują obyczaje; umiejętność marnotrawienia kasy im się z cnotą gospodarności i zapobiegliwości. A przede wszystkim zapominają, że tuż, za płotem, też nie cudze tylko nasze — wspólne — siłami wypracowane.

TADEUSZ BECELA

CO O TYM SĄDZICIE? Na Wasze listy czekamy do najbliższego poniedziałku włącznie. Nasz adres: „Głos Wielkopolski” • skrytka pocztowa 1074 • 60-959 Poznań.

PRZEBIEG ŻNIW, STAN ROŚLIN OKOPOWYCH I SIEWÓW JESIENNYCH • NADAL TRUDNOŚCI W TRANSPORCIE KOLEJOWYM • PRZYGOTOWANIA DO ROKU SZKOLNEGO 1975/76.

Posiedzenie Biura Politycznego KC PZPR i Prezydium Rządu

Biuro Polityczne KC PZPR i Prezydium Rządu na wczorajszym wspólnym posiedzeniu zapoznali się z informacją Ministerstwa Rolnictwa o przebiegu tegorocznych żniw, stanie roślin okopowych i siewów jesiennych. Żniwa dobiegają końca. Dotychczas skoszone zboża z ponad 96 procent powierzchni zasiewów. Niewielkie powierzchnie zbóż do zbioru pozostały jeszcze w pasie nadmorskim, a na podgórzu wystąpiły opóźnienia w zwózce zbóż. Podjęto środki zaradcze dla przyspieszenia tempa prac w tych regionach.

W okresie żniw operatywnie i skutecznie działały jednostki technicznej obsługi rolnictwa. Maszyny żniwne kółłek rolniczych skosiły prawie trzecią część powierzchni zbóż w gospodarstwach chłopów. Pomocy rolnikom indywidualnym udzielały również państwowe gospodarstwa rolne i rolnicze spółdzielnie produkcyjne.

Obecnie należy skoncentrować uwagę na przygotowaniu pól i terminowym siewie rzepaku oraz zbóż ozimych, a także przygotowaniu się do zbioru roślin okopowych.

Biuro Polityczne i Prezydium Rządu omówiły również aktualną sytuację w transporcie kolejowym. Mimo postępu osiągniętego w wyniku realizacji wcześniejszych decyzji Biura Politycznego nadal występują trudności w wykonaniu zadań. Wiąże się to ze szczytem przewozowym, który rozpoczął się wcześniej niż w ubiegłych latach. Przewiezienie zaplanowanych na sierpień i wrzesień ilości ładunków ma decydujące znaczenie dla realizacji zadań całego roku i zapewnienia rytmicznej pracy całej gospodarki narodowej, tak w sferze produkcji jak zaopatrzenia i obsługi ludności. Dlatego niezbędny jest wzmoczenie wysiłku kolejnictwa oraz dyscypliny na instytucjach korzystających z usług kolei.

Biuro Polityczne i Prezydium Rządu wyraziły przekonanie, że pracownicy kolei a także wszyscy, od których zależy funkcjonowanie transportu kolejowego dołożą wszelkich starań, aby w pełni wykorzystać czas i tabor dla pełnego i terminowego wykonania zadań, związanych z obecnym szczytem przewozowym.

W kolejnym punkcie obrad Biuro Polityczne i Prezydium Rządu wysłuchały informacji Ministerstwa Oświaty i Wychowania o przebiegu roku szkolnego 1974/1975 oraz przygotowania do rozpoczęcia roku szkolnego 1975/76.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Biuro Polityczne i Prezydium Rządu wyraziły wysoce uznanie dla pracy nauczycieli poskich, dla ich postawy ideowej, ofiarności i pokolenia. (PAP)

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

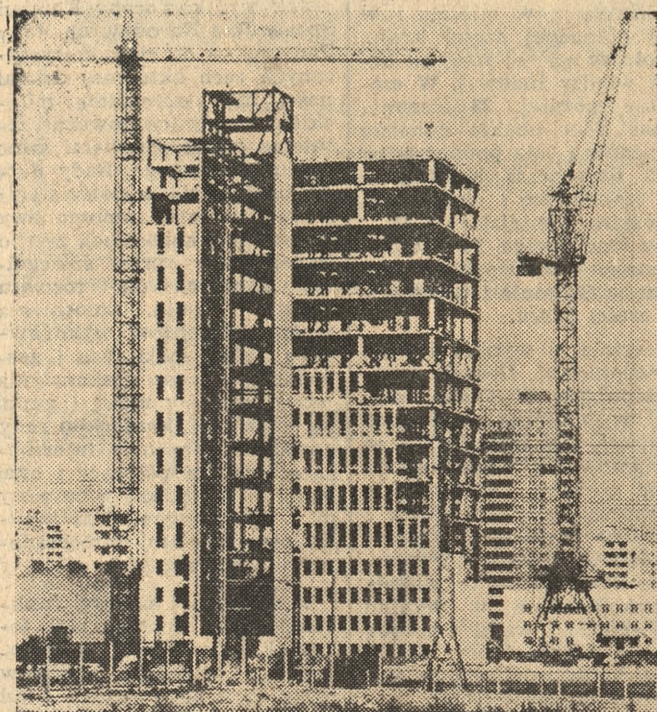
Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Do dyspozycji oświaty oddane 131 nowych szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 86 nowych przedszkoli. Biuro Polityczne i Prezydium Rządu pozytywnie ocenili stan przygotowań do zbliżającego się roku szkolnego oraz sprawne dostosowanie organizacji systemu oświatowego do nowego podziału administracyjnego kraju. Podkreślono konieczność dalszych wysiłków w dziedzinie doskonalenia pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, podnoszenia poziomu nauczania i wychowania.

Moskwa 75

W moskiewskiej dzielnicy Chimki-Chowrino, w pobliżu stacji metra „Dworzec Rieczny” rośnie siedziba Państwowej Biblioteki Naukowo-Technicznej. Będzie to największa biblioteka w kraju. Jej zbiory wyniosą ponad 20 milionów książek, a czytelnia pomieści 1 000 osób. Na zdjęciu: jeden z gmachów biblioteki. Fot. — CAF

W stolicy Portugalii

Strajk protestacyjny przeciw reakcyjnej przemocy

Przemówienie V. Goncalvesa

Na 30 minut zamari wczoraj ruch na głównych arteriach komunikacyjnych Lizbony, stanęło wiele fabryk, przerwali pracę robotnicy rolni. Dopiero po upływie dalszych dwóch kwadransów rozładowano olbrzymie zatory w ruchu, powstałe w centrum stolicy wskutek zatrzymania autobusów komunikacji miejskiej przez większość kierowców, którzy wyłączyli silniki punktualnie o godzinie 11 przed południem.

Tym razem, kierowcy lizbońscy, na ogół skłonni do nadużywania klaksonów, nie zareagowali zniecierpliwieniem na przerwę w ruchu. Wobec panującej na ulicach atmosfery, powstrzymywali się od tego również właściciele luksusowych krążowników szos i samochodów sportowych.

Do ostatniej minuty trwała prowadzona wszelkimi środkami przez socjaldemokratów i siły prawicy walka o udaremnienie półgodzinnego strajku

protestacyjnego, przeciwko przemocy reakcji, do którego przed trzema dniami wezwała masę pracującą jednolita centrala związkowa „Interindividual”. Właściciele i administratorzy prywatnych przedsiębiorstw, często przy czynnym poparciu prawicowych działaczy związkowych, starali się zastraszyć pracowników pogrozkami, iż za udział w strajku spotkają ich w najbliższej przyszłości przykre konsekwencje.

Dokończenie na str. 2

Rokowania SALT

Wczoraj w Genewie odbyło się kolejne spotkanie delegacji radzieckiej i amerykańskiej, uczestniczących w rokowaniach na temat ograniczenia strategicznych zbrojeń ofensywnych (SALT).

Wczoraj do Belgradu przybyła 16-osobowa delegacja Izby Reprezentantów Kongresu amerykańskiego, z jej przewodniczącym C. Albertem na czele. Poprzednio delegacja kongresmanów przebywała w Związku Radzieckim.

Spotkanie ekspertów OPEC

Na wczorajszym spotkaniu ekspertów Organizacji Krajo-eksportujących Ropę Naftową (OPEC), omawiano problem współzależności między cenami ropy naftowej a cenami towarów przemysłowych, importowanych przez państwa członkowskie OPEC z uprzemysłowionych krajów zachodnich.

Delegacja portugalska na Kubie

Na zaproszenie Ministerstwa Rolniczego Sił Zbrojnych na Kubę przybyła portugalska delegacja wojskowa z admirałem A. Ro sa Coutinho na czele.

Obrady rządu cypryjskiego

Pod przewodnictwem prezydenta Makariosa w Nikozji odbyło się wspólne posiedzenie rządu i Rady Narodowej Cypru. Jak wynika z opublikowanego komunikatu, na posiedzeniu omówiono wszystkie aspekty problemu cypryjskiego. Uczestnicy posiedzenia ponownie podkreślili, iż podstawą uregulowania

Brak nauczycieli w RFN

Zachodni Niemcy i średnie odczuwa dotkliwy brak nauczycieli, wynikający z redukcji środków finansowych na oświatę. Według danych rządu Nadrenii Północnej — Westfalii, na początku nowego roku szkolnego tylko w szkołach średnich tego kraju będzie brakuwać około 850 nauczycieli.

Prowokacja neofaszystów

W nocy z poniedziałku na wtorek wloscy neofaszyści dokonali kolejnej prowokacji. Podłożyli oni

bombę na campingu w pobliżu miasta Catanzaro, gdzie przebywała duża grupa młodzieży o poglądach lewicowych z całej Kalabrii.

Represje przeciw Baskom

Na północy Hiszpanii trwają represje policji wobec członków organizacji baskijskich. Według doniesień z San Sebastian w ostatnich dniach w prowincji Guipuzcoa aresztowano 11 osób podejrzanych o przynależność do jednej z zakazanych organizacji baskijskich. W miastach tej prowincji przeprowadzono masowe rewizje i skonfiskowano znaczną ilość ulotek, uznanych przez władze za „wywrotowe”.

Ofiary tajfunu

30 rocznica rewolucji sierpniowej w Wietnamie

Od trzydziestu lat dzień 19 sierpnia stanowi dla ludności Wietnamu bardzo ważną datę, jest to bowiem rocznica rewolucji sierpniowej, w wyniku której 2 września 1945 roku została proklamowana Demokratyczna Republika Wietnamu — pierwsze państwo robotników i chłopów na ziemi wietnamskiej, a jednocześnie ważne ogniwo światowego systemu socjalistycznego.

19 sierpnia 1945 roku ludność Hanoi obaliła reakcyjną administrację w mieście i w całej północnej części kraju, powołując na jej miejsce organ władzy ludowej. W cztery dni później, 23 sierpnia ludność Hue obaliła dynastię Nguyenów i całą podporządkowaną dotychczas kolonizatorom francuskim i okupantom japońskim administrację Wietnamu środkowego. 25 sierpnia dokonano rewolucyjnego przewrotu w Sajgonie i południowej części kraju.

Powstała w wyniku rewolucji sierpniowej Demokratyczna Republika Wietnamu, stanęła w obliczu poważnych trudności, gdy natychmiast po proklamowaniu niepodległości młode państwo wietnamskie zaatakowały siły kolonialne i reakcyjne, próbujące odzyskać swe dawne pozycje w tym regionie. Poczynania te zostały uniemożliwione w wyniku bohaterstwa walki narodu wietnamskiego, który po 30 latach walki odniósł ostateczne zwycięstwo. (PAP)

Strajk protestacyjny przeciw reakcyjnej przemocy

Dokończenie ze str. 1

Obserwujący przebieg strajku dziennikarze portugalscy i zagraniczni byli świadkami kilku tego rodzaju strajków. Jeszcze na kilka chwil przed rozpoczęciem strajku protestacyjnego, doszło na tym tle do gwałtownych konfliktów w niektórych zakładach pracy, instytucjach usługowych i sklepach, których personel zrzeszony w związku pracowników handlu poparł strajk wraz z wieloma innymi związkami.

„Nie ma żadnych złudzeń co do tego, że w wypadku nawrotu faszyzmu w Portugalii, byłby on jeszcze bardziej bestialski, niż przed 25 kwietnia 1974 r.” — oświadczył Vasco dos Santos Goncalves, przemawiając w poniedziałek późnym wieczorem do tysięcy uczestników zgromadzenia ludowego w Almadzie, jednej z proletariackich dzielnic Lizbony.

Stwierdzając, że patriotyzmem obowiązkiem sił zbrojnych jest zdecydowane przeciwstawienie się

Walka z pożarami we Francji

Ekipy strażaków na Riwierze francuskiej zostały zmobilizowane przez władze do walki z groźnym pożarem lasu, jaki szaleje w okolicach miejscowości Draguignan. Dotychczas płomienie zniszczyły już tysiące ha lasu. Strażakom udzielił wsparcia 8 samolotów przystosowanych do walki z pożarami.

Policyja zamknęła dla ruchu dwie lokalne drogi i zarządziła ewakuację ludności z wioski Pamples. Walka z pożarem trwała przez całą noc z poniedziałku na wtorek. Sytuację utrudnia fakt, że płomienie są podsypane przez silny wiatr. Poprzednio strażacy zdołali ugasić dwa groźne pożary w pobliskich miejscowościach Brignolles i Canet des Maures. (PAP)

Zachmurzenie umiarkowane. Miejscami, głównie na wschodzie i południu, możliwe opady przełotne. Temperatura minimalna od 8 do 12 stopni. Temperatura maksymalna od 20 do 24 stopni.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Wojciech Nentwig

Trzeci miesiąc funkcjonowania w nowych warunkach

Aktywizacja działalności rad narodowych i ich organów

Już trzeci miesiąc działają rady narodowe w warunkach nowego podziału administracyjnego kraju. Zlikwidowanie pośredniego ogniwa w systemie władzy terenowej nałożyło na gminy i miasta szereg nowych, poważnie zwiększonych obowiązków i uprawnień. Głównym celem rad i skupione wokół nich aktywu społecznego jest zapewnienie pełnego wykonania tegorocznych zadań społeczno-gospodarczych. Obejmuje to również realizację inwestycji komunalnych i programu budownictwa mieszkaniowego, rozwój bazy rekreacyjnej, działalność handlu i usług.

Jak wynika z oceny Komisji Spraw Rad Narodowych Rady Państwa — do charakterystycznych cech aktualnej działalności rad, szczególnie miejskich, należy ich poważne zainteresowanie sprawami samorządu społecznego. Rady dążą do pogłębienia współdziałania z organizacjami samorządowymi, szerszej konsultacji ze społeczeństwem spraw szczególnie istotnych dla rozwoju miast i gmin, umocnienia społecznej kontroli wykonawstwa zadań socjalnych i gospodarczych oraz doskonalenia pracy urzędów miast i gmin. M.in. w woj. konińskim rady narodowe rozwinęły interesujące formy współpracy z ogniwami FJN, radami robotniczymi i zakładowymi oraz innymi organizacjami samorządowymi i społecznymi.

W społecznej kontroli funkcjonowania administracji lokalnej — zarówno państwowej jak i wszelkich ośrodków usług socjalno-bytowych i kul-

turalnych — szczególnie ważną jest aktywizacja komisji rad narodowych wokół problemu sprawnej obsługi obywateli. Dokonywany przez radnych i komisje sondaż opinii środowiska nt. sprawności funkcjonowania administracji lokalnej w aktualnym, po reformie, układzie stosunków „urząd-obywatel” ma niemały wpływ na doskonalenie pracy administracji.

O przykładach tej aktywizacji informują korespondenci PAP z szeregu nowych województw.

W Urzędzie Miasta Skierniewice wyłożono zeszyt, do którego mieszkańcy mogą wpisywać swoje spostrzeżenia nt. funkcjonowania urzędu. Praktyka wykazała, że pozwalała to na usprawnienie organizacji pracy. Z interesantami konsultowano tu też godziny pracy wydziałów tego urzędu. Mieszkańcy Skierniewic skarżyli się na przeciągające się załatwianie ich spraw. Stało się to podstawą odpowiedniego pouczenia pracowników urzędu miejskiego.

Analiza przeprowadzona przez komisję gospodarki komunalnej, komunikacji i łączności WRN we Wrocławiu nt. przyczyn opóźnień przy budowie kolektora w Rypinie przyczyniła się do zwiększenia skuteczności nadzoru nad tą ważną dla terenu inwestycją. Członkowie Komisji d.s. Produkcji Rolnej tej samej WRN dokonali niedawno kontroli pracy placówek GS w niektórych miejscowościach. Stwierdzono liczne braki w zaopatrzeniu w nasiona i nawozy sztuczne. Realizacja postulatów komisji pod adresem Urzędu Wojewódzkiego powinna przyczynić się do poprawy w zaspokojeniu potrzeb rolników indywidualnych.

Do urzędów wojewódzkich w Suwałkach i Łomży po okresie pewnego nasilenia — nadchodzi obecnie coraz mniej skarg i odwołań obywateli. W pierwszym z tych woje-

Rząd duński na ławie oskarżonych

Państwo Viking i Anna Kjeldsen z miejscowości Verde, Arne i Inger Busk-Madsen z Aabenraa oraz Hans i Ellen Pedersen z Aalborga oskarżyli w 1971 roku przed Trybunałem Praw Człowieka w Strasburgu rząd duński o to, że wprowadzając przymusowo w szkołach podstawowych uświadamienie seksualne, pogwałcił prawa i obowiązki rodziców w zakresie wychowania swego potomstwa. Ponieważ pierwsza skarga nie odniosła skutku, rodzice ponowili ją w latach 1972 i 1974.

Obecnie — jak informuje Agencja Ritzau Bureau, sekretariat trybunału w Strasburgu — powiadomili zainteresowane rodziny, że ich skarga została nie wkrótce rozpatrzona. PAP

Rabunek w paryskim hotelu

Nieznani sprawcy zrabowali w poniedziałek rano z jednego z największych i najbardziej ekskluzywnych hoteli paryskich „Plaza Athenee” w pobliżu Champs Elysees 35 000 dolarów oraz wiele innych klejnotów.

Rabusi wdarli się do hotelu we wczesnych godzinach rannych i za pomocą broni zmusili jednego z portierów do otworzenia kasy panckiej. (PAP)

wództw, dzięki zmianom procedury załatwiania spraw, zlikwidowano do minimum uciążliwe dla interesantów oczekiwania na decyzję. Interwencje obywateli są już w dniu zgłoszenia rozpatrywane przez właściwy wydział urzędu wojewódzkiego. Podobny — dogodny dla obywateli — system załatwiania skarg i odwołań obowiązuje w Urzędzie Wojewódzkim w Łomży. (PAP)

Zakończenie wizyty J. Vorstera

Pożyczka RPA dla Urugwaju

W poniedziałek zakończył dwudniową wizytę w Urugwaju premier Republiki Południowej Afryki, Balthazar Johannes Vorster. Upřednio przebywał on 4 dni w Paragwaju. Jak pisze agencja UPI, RPA udzieli Urugwajowi pożyczek na sumę 4,7 mln dolarów.

Kontakty RPA z pravicowymi dyktaturami Stroessnera w Paragwaju i Bordaberry'ego w Urugwaju mają swe spektakularne tło polityczno-gospodarcze. Reżim południowoafrykański usiłuje znaleźć na arenie międzynarodowej sojuszników popierających go na forum ONZ, gdzie jest bojkotowany ze względu na prowadzoną politykę rasistowską. Z kolei przeżywające poważne kłopoty gospodarcze dyktatury w Paragwaju i Urugwaju liczą na pomoc gospodarczą Republiki Południowej Afryki. (PAP)

Nowoczesna matematyka już w klasie pierwszej

Nadchodzący rok szkolny niesie ze sobą wiele nowości. Tym razem największe zmiany oczekują pierwszoklasistów, dotyczące one będą przedmiotu uważanego za najtrudniejszy — mianowicie matematyki. Wechodzi w życie nowoczesny program nauczania tego przedmiotu w klasie pierwszej.

Wystarczy zajrzeć do podręczników, by się przekonać iż jest to coś zupełnie innego. Koniec z tradycyjnym dodawaniem i odejmowaniem, mechanicznym sumowaniem „stupków” itp. W miejsce arytmetyki, wchodzi nowoczesna matematyka z symbolami literowymi, pojęciami niewiadomej, zbiorów i podzbiorów, równości i nierówności itp.

Ten nowoczesny układ programowy wprowadzać będzie najmłodszych uczniów w świat pojęć matematycznych, uciec ich zasad logicznego matematycznego myślenia i działania. Zasadom tym będzie podporządkowana nauka podstawowych umiejętności rachunkowych, które dzieci będą opisywać w sposób nowoczesny.

Powszechne wprowadzenie nowego programu matematyki poprzedziły wieloletnie studia i obserwacje eksperymentalne w szkołach. Dowiodły one, że małe dzieci doskonale sobie radzą z nową matematyką — a co najważniejsze (zdaniem samych dzieci) lekcje te stały się bardziej ciekawe.

Wstępne przygotowanie do „nowej” matematyki prowadzone jest w wielu przedszkolach w postaci odpowiednio zaprogramowanych zabaw i różnego rodzaju samodzielnych ćwiczeń. Pełne rozwinięcie, tych zasad znajduje wyraz w nowym programie matematyki dla uczniów klasy I.

Do pracy tej zostali odpowiedzialni — za pośrednictwem specjalnego kursu nadawanego przez telewizję — przygoto-

Na polach Wielkopolski

Więcej ziarna na siewy

W Wielkopolsce trwają siewy rzepaku, dokonuje się również podorywek i orek przedsięwziętych pod zboża ozime. Areal uprawy rzepaku zwiększa się we wszystkich sektorach gospodarki rolnej. Np. państwowe gospodarstwa rolne planują 22 000 ha, o 3 000 ha więcej niż w roku ubiegłym. Do tej pory zasiano tu 60 procent przewidzianej wielkości.

Wielkie znaczenie dla przyszłości pól ma dobra jakość ziarna siewnego. Poznańskie Przedsiębiorstwo Nasienne Centrala Nasienna przygotowuje na tegoroczną akcję siewną 49 000 ton ziarna, z czego 27 500 ton nadwyżek zostanie wysłane poza Wielkopolskę.

Stacje oceny nasion mają pełne ręce roboty. Wpłynęły do nich do 18 bm. włącznie próbki ziarna prezentujące 27 118 ton, w tym 9 300 ton pszenicy ozimej i 951 ton jęczmienia ozimego. Ziarno siewne charakteryzuje się w tym roku dobrą siłą kiełkowania, większość zakwalifikowano w I klasie, zwłaszcza pszenicy ozimej.

Wizytacja pól wskazuje na znaczną poprawę wyglądu roślin paszowych, zwłaszcza kukurydzy, która powinna dać tej jesieni dobry plon zielonki i ziarna. Rozpoczynają się prace przy trzecim pokosie siana. Tymczasem nie wszyscy rolnicy zdążyli się uporać z

Aresztowania w Chile

Policyja polityczna junty wojskowej w Chile aresztowała dalszych 60 robotników w kopalni Capota, 800 km na północ od Santiago. Jest to już trzecia duża grupa robotników chilijskich aresztowana w ciągu ostatnich dwóch tygodni.

Oblicza się, że ogółem aresztowano około 200 robotników i tyłuż przywódców związkowych. Robotnicy oskarżeni są o sabotaż i opozycję wobec rządu. (PAP)

Warto również dodać, że przedsiębiorstwa gastronomiczne otrzymały w br. r. różnorodność dań. Umieżliwi to lepsze zaspokojenie popytu na te smaczne trawy oraz zorganizowanie dalszych specjalistycznych zakładów drobiarskich. Mar. ich już 29, a kilkanaście następnych przygotowują do uruchomienia.

Wszystkie te wysiłki są one uznania. Jak dotychczas jednak ograniczają się one jedynie do miast. Główne miasto i coraz bardziej uczęszczane szlaki turystyczne — zostają nadal bardzo zaniedbane pod względem gastronomicznym. Tak modne byłyby, ale nieliczne karczmy i gospody, nie rozwiązują problemu. Dobrze zatem byłoby, to gastronomiczne ożywienie, którego jesteśmy teraz świadkami, objęło również teren pozamiejskie... (PAP)

Znów śmiertelna ofiara terroru politycznego w Argentynie

Jak podają agencje zachodnie, w poniedziałek, w wyniku starć, między wojskiem a lewą partyzantką 6 partyzantów i 1 oficer poniósł śmierć. W Buenos Aires antyrządowy oddział zbrojny opowiadał ciężarówkę wojskową załadowaną 74 karabinami i materiałami wybuchowymi, za bijając prowadzącego ją oficera.

Ciężarówkę wysadzono w powietrze w miejscowości leżącej 9 km na północ od Buenos Aires. Jak pisze UPI, od momentu objęcia władzy w Argentynie przez Marię Estelę Peron, 13 miesięcy temu, w następstwie terroru politycznego co najmniej 552 osoby poniosły śmierć.

Oczekuje się, że nowy minister gospodarki Antonio Cafiero przedstawi program ratowania gospodarki przed bankructwem. Inflacja i deficyt budżetowy osiągnęły w ciągu ostatniego roku wielkie rozmiary, a zadłużenie zagranicę wynosi 10 mld dolarów. W ciągu ostatniego miesiąca 250 000 robotników straciło pracę. PAP

Telefony
000052

♦ W poniedziałek w miejscowości Drzewoszewo (gmina Cieplice) spłonął stóg 30-tonowy ze słomy wraz ze sprzętem rolnym. Przyczyną pożaru mogła być leżący do PGR w Cieplicy. Wartość spalonego mienia wynosiła 30 000 zł. W wyniku pożaru zginęła jedna osoba (mieszkaniec miejscowości Drzewoszewo) i jedna siera stoma, wartości 100 zł.

♦ Również w poniedziałek w miejscowości Ryszard (gmina Cieplice) zginął jeden mieszkaniec Bukowa zabrakłaku piecioro dzieci w wieku od 5 do 12 lat, z którymi wyjechał na leżenie. W wyniku pożaru zginęła jedna osoba (mieszkaniec miejscowości Ryszard) i jedna siera stoma, wartości 100 zł.

„GŁOS WIELKOPOLSKI” — DZIENNIK ROBOTNICZEJ SPOŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA — KSIĄZKA — RUCH”
Adres redakcji: Poznań, ul. Grunwaldzka 19 Adres pocztowy: skrytka nr 1074 50-959 Poznań
Redaguje kolegium: Marian Flejsierowicz (zastępca redaktora naczelnego) Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redakcji) Kazimierz Marcinkowski, Wiesław Porzycki (redaktor naczelny). Zbiłut Sek, Zbigniew Szumowski, Jerzy Walasek.
Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW
600-41 łączny wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami 657-18. Sekretariat redaktora naczelnego 454-09. Zastępca red. naczelnego 657-18. Sekretarz redakcji 648-85. Dział poznański 659-39 Dział sportowy 648-43. Redakcja nocna 430-73 i 453-31. Biuro Ogłoszeń: Grunwaldzka 19 60-782 Poznań, tel. 659-16. Za treść i termin druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Druk PZG im. M. Kasprzaka — Poznań.

Prenumerata: wpłaty na miesiąc kwartał (52 zł), półrocze (104 zł), rok (208 zł) przyjmują doręczyciele i urzędy pocztowe. Prenumeratę zbiorową zamawia się w Przedsiębiorstwie Upowszechniania Prasy i Książki RSW „Prasa — Książka — Ruch” ul. Żwirki i Głuchowskiego 9, tel. 60-813, Poznań, konto PKO nr 5-6-151. Indeks nr 35029.

Gastronomiczne ożywienie?

Małe bary — specjalne zestawy potraw

Coś się zaczyna wreszcie dziać w naszej gastronomii. Może jeszcze nie w wieloletnich z nazw (i cen) restauracjach i kawiarniach, ale na pewno na ich „peryferyach”.

Oto nowo utworzone w 1975 r. Zjednoczenie Przemysłu Gastronomicznego, podjęło duży nacisk na uruchamianie małych zakładów przy głównych ciągach handlowych spacerowych. Dla barów typ przewidziano wyspecjalizowany asortyment potraw, w bieżącym roku przekazano już do użytku 15 takich zakładów, np. na terenie Kalinowic, Sosnowca, Tych. Wkrótce otwartych będzie na Śląsku w Zagłębiu dalszych 20 tego rodzaju placówek gastronomicznych.

Gastronomia warszawska, także katowicka uruchomiła w br. pierwsze w kraju bary hamburgerowe, wzorowane na rozwiązaniach angielskich. W tym roku otwarte zostały następne tego typu bary. W leczna gastronomia uruchomiła kilka punktów sprzedaży gofrów, które znalazły szybkie uznanie; smażalnia taka działa też w Lublinie. W Słupsku powstał mały bar, w którym wyłącznie sprzedaje pizzę. Ponadto — dzięki staraniom sezonowych ogrodników letnich przybyło w tym roku w miastach około 5 000 miejsc konsumpcyjnych.

CZY ROZSADEK ZWYCIĘŻY?

Wydałoby się, że spory o przysiółkową miedzę należą już do pojęć nie mających pokrycia w rzeczywistości. Złazłszy w regionie, który znany jest z rozwiniętego rolnictwa i wysokiej kultury wsi. Tymczasem pod bohemą Poznania, bo w odległości dwudziestu paru kilometrów, we wsi Konarskie koło Kórnik — kipią namiętności, których powód byłby nawet wesoły, gdyby nie był taki smutny. Idzie bowiem o skrawek nieużytku o powierzchni parudziesięciu metrów kwadratów. Przez kilka dziesięcioleci nikt nie rościł doń pretensji. Aż do czasu, kiedy ktoś po stawiał akurat w tym miejscu cementową misę klombu z wy malowanym napisem: „XXX I PRL”. Nie byłoby w tym nic szczególnego, gdyby nie fakt, że dekoracja ta skutecznie zabarykadowała wjazd do stodoły. Bawiem skrawek ugoru, o którym będzie tu jeszcze mowa, leży właśnie między drogą publiczną wsi a tą stodołą.

KONIECZNOŚĆ ŻYCIOWA

Był czas żniw 1974 roku, dla Walerii M.* klomb na wjeździe do jej stodoły stał się przeszkodą paraliżującą zwózkę zboża. Nie namiętności, ale wiele, wysadziła całą dekorację i złożyła ją pod obejściem sąsiada, który ów klomb postawił. Walenty N. nie pozostał bierny. Doniósł o postępku Walerii M. gdzie trzeba. Samotna rolniczka, gospodarująca na niespełna 7-hektarowej ojcowiznie razem z 66-letnią siostrą, stanęła przed kolegium do spraw wykroczeń w Sremie. Orzeczenie: 2000 zł grzywny. Waleria M. odwołała się do kolegium wojewódzkiego w Poznaniu, które zaleciło powtórne rozpatrzenie sprawy przez kolegium I instancji. Kolegium w Sremie, zasiadające w nowym składzie, uniewinniła Walerię M., stając na stanowisku, że „obwiniona usuwając krzewy i kwiaty w miejscu zagrody, nie dokonała wjazdu do stodoły, nie uczyniła tego złośliwie, ale było to koniecznością życiową” (podkr. moje — K.M.). Kolegium powołało się także na wcześniejszą o trzy miesiące decyzję ówczesnego Urzędu Powiatowego w Sremie. Już wtedy bowiem sprawa wjazdu do stodoły Walerii M. zaczęła pokutować po instancjach gminnych i powiatowych. Wspomniane pismo, sygnowane przez architekta powiatowego inż. Zenona Hirscha, przyznawało Walerii M. prawo do wykonania (wraz z ogrodzeniem) bramy wjazdowej, uzasadniając decyzję tym, że do stodoły istniał od dawna wjazd z drogi, użytkowany w okresie zbiorów zboża. Przy tym „stodoła jest tak postawiona, że zakaz wykonania wjazdu uniemożliwiłby korzystanie ze stodoły, gdyż podwórze jest bardzo małe i nie ma tam możliwości manewrowania wozem ze zbożem”. Cytaowane pismo (10. VI. 1974) kończy się stwierdzeniem: „Decyzja niniejsza jest ostateczna”.

To były reperkusje wydarzeń w okresie żniw ubiegłorocznych. Parę kwiatków posadzonych na środku wjazdu do stodoły, uruchomiło kilka instancji i instytucji, od gminnych do wojewódzkich, zabrało wiele czasu ludziom, którzy mogliby zajmować się sprawami z pewnością większej rangi.

„ROBIMY CZYNI!”

Mamy gorące lato 1975 r. Pierki w sprawie nieszczęsnej wjazdu krąży nadal, na razie dajmy jednak im pokój. Jest bowiem ósmy dzień sierpnia i Waleria M. zjeżdża z pola wozem pełnym zboża. Nie kieruje się na podwórze („manewrowanie długim wozem jest niemożliwe”), lecz podjeżdża od strony drogi. By dojechać do stodoły, musi przejechać jeszcze odległość mniej więcej pięciu metrów... i przy pomocy ogrodzenia postawionego przez sąsiada, który zresztą zagradza wjazd własnym płotem, dzierżąc w ręku łopaty. Szamotanina, trzask łama-

nego dyszla wozu, krzyki i wyzwiska. Zator na drodze zatrzymuje kilka kombajnów spieszących do pilnych prac żniwnych. Sytuację rozładowuje obecna przy awanturze młodzież. „Robimy czyni!” — rzuca ktoś hasło. Z rąk do rąk snopki wędrują do stodoły. Sporo ziarna się przy tym wytrzęsie, ale kto by w takiej chwili zwracał uwagę na drobizgi. O dalszej zwłoczce nie ma jednak mowy (zresztą wóz ma złamany dyszel). A na polu jeszcze dwa i pół hektara zboża.

Po czterech dniach od tego wydarzenia jestem na miejscu akcji. Jak się okazuje — nie tylko ja. Nieco wcześniej przyjechał: naczelnik gminy Jan Kuberacki oraz kierownik gminnej służby rolnej in. Czesław Brocki. — Niech to! — wita mnie naczelnik — dzisiaj ostatni dzień żniw w gminie, prawie cztery tysiące hektarów położyliśmy bez przeszkód, a tu... — Macha wymownie ręką.

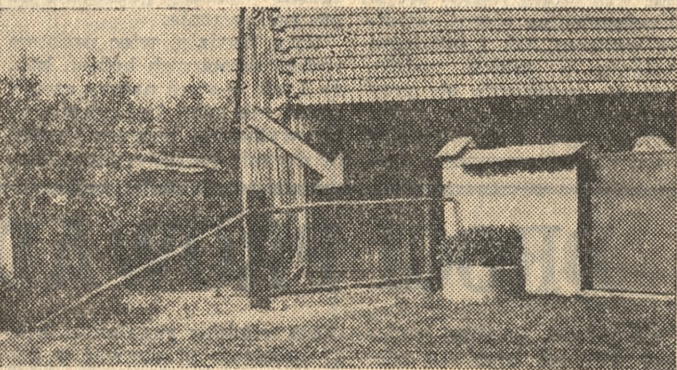
„TO SĄ NIEWIASY NIE DO ZGODY”

Zaczynamy od kobiet. Mówi przeważnie młodsza, Waleria, która najwyraźniej dzierży tu ster gospodarstwa. W potoku wymowy sprawy ważne mieszają się z nieistotnymi szczegółami, trudno w tym wszystkim się połapać. Zdaniem kobiet opór sąsiada jest czymś absolutnie nieuzasadnionym. — Od sześćdziesięciu ośmiu lat — mówi Waleria, a siostra wótu ruje jej płaczem — to znaczy od czasu, kiedy ojciec kupił gospodarstwo, woziliśmy zboże do stodoły wjazdem od strony drogi. Nie wiemy, co mu się nagle stało.

Idziemy wysłuchać drugiej strony. Walenty N. z żoną są na miejscu, zapraszają do środka. Dla ochłody, dzień jest upalny, pojawia się woda z miodem. Mowa gospodarza daleka jest jednak od słodczych napojów.

— To są niewiasty nie do zgody — powiada zdecydowanie. — Takie piękne kwiaty mi wyrzuciły. A ja przecież chciałem tylko uczcić jubileusz naszej kochanej ojczyzny. Pano wie może nie przeżyliście tego — zwraca się do nas — ale ja

Oto epicentrum konfliktu. Strzałka wskazuje wjazd do stodoły. Fot. — S. Nowak

dobrze pamiętam, ile ta wojna pochłonięła ofiar i dlatego postanowiłem jakoś się przychylić. Zresztą ten kawałek jest mój, o, tu jest narysowane.

Rzeczywiście, z rysunku wykananego w kwietniu 1975 przez Ireneusza Kończaka, geodetę Powiatowego Biura Geodezji i Urządzeń Rolnych w Sremie wynika, że wjazd stanowi część działki Walentego N. Chociaż nie jest to najzupełniej pewne, bowiem sporny kawałek nie posiada numeracji.

— Panie N. — mówi naczelnik — pan może ma rację, ale zboże na polu zgnije.

— Przecież mogą wozić przez podwórze — replikuje natychmiast Walenty N.

— To jest prawie niemożliwe.

— Niemożliwe?! — zrywa się z miejsca — ja mogę panom zaraz pokazać, że wjadę.

I jak tu dyskutować. Do Walentego N. nie docierają żadne argumenty. Jest niezachwiany. Powołuje się na patriotyczny obowiązek upiększania otoczenia, na swoją dolę rencisty poznańskich ZNTK oraz na rozliczne krzywdy, jakich

doznaje od złych sąsiadek. — To wszystko nienawiść, panie, zemsta. Dlatego chuliganów na nas napuszczają, a parę dni temu ktoś zorganizował szajkę, która im zboże wniosła do stodoły.

TO, CO NAJPIŁNIEJSZE

Widać, że nic tu nie wskóramy. Dla spokojnego zastanowienia się nad wyjściem z beznadziejnej sytuacji, przenosimy się do Kórnik, do siedziby Miejsko-Gminnego Komitetu PZPR. Sekretarz KG, Jeremi Waśniewski zna doskonale tę historię.

Spoglądamy po sobie. Wszyscy myślimy o tym samym. Sprawa jest bzdurna, przestałaby istnieć, gdyby jedna ze stron, zwłaszcza Walenty N., wykazała odrobinę dobrej woli, by nie użyć słowa — wielkoduszności. Ale tego po dopiero co odbytej rozmowie spodziewać się nie możemy. Czy to jednak zna czy, że dwa i pół hektara zboża skazane jest na zmarnowanie?

— Do tego absolutnie dopuścić nie można — mówi sekretarz.

— Mogłbym nakazać wprowadzenie wozu pod nadzorem MO — odzywa się naczelnik — ale przecież mamy do czynienia ze starszymi ludźmi, którzy, czym się mogą takie emocje dla nich skończyć.

Wreszcie znajdujemy sposób na rozwiązanie najpilniejszego problemu — zwózków zboża. Trzeba będzie odwołać się do młodzieży z miejscowego koła ZSMW. Przecież już raz samorzutnie pomogła. Niech wręczają na podwórzu i stamtąd przenoszą zboże do stodoły.

A potem będzie czas na ostateczne rozstrzygnięcie problemu — mówi ktoś z wyraźną ulgą, że jakieś wyjście, choćby tymczasowe, jednak się znalazło.

CO DALEJ?

Zgodnie z umową, po dwóch dniach, to był ubiegły piątek, zadzwonił do redakcji sekretarz Waśniewski. Dzięki czynności młodzieży, zboże znalazło się w stodole. Niewiele jednak brakowało, by cała operacja znów przybrała niepożądaną obrót. Zamiast bowiem na podwórzu, Waleria M. zaczęła jednak od strony drogi. By postawić na swoim. Usunęła nawet ogrodzenie. Na

szczęście sąsiada nie było w domu, a po zwłoczce młodzież przywróciła ogrodzenie do pierwotnego stanu.

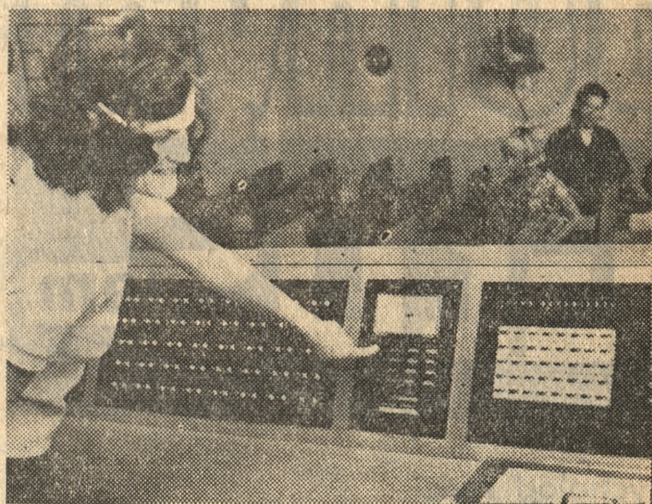
Zboże zostało uratowane. Czy jednak oznacza to koniec sąsiedzkiego sporu? Mam niejasne przeczucie, że wladzom gminnym, i nie tylko gminnym, sprawa ta długo nie da jeszcze spokoju. W wyobraźni widzę korowody świadków przewijające się przed sądem cywilnym (bo tylko on może rozstrzygnąć kwestie własności tego skrawka ugoru), słyszę jak jedni z nich świadczą, że trzdziesiąt lat temu wozilo się zboże z drogi, inni zaś, że z podwórza.

Może się jednak mylę? Może dobrosąsiedzka wola wspaniałe patriotyczne uczucia, o których mówi tyle jeden z adwersarzy — okaże się silniejsza od ślepej zaciętości, zażę szajacej glos rozsądku? Może lokalna społeczność potrafi załagodzić wzburzone namiętności?

KAZIMIERZ MARCINKOWSKI

* Imiona i inicjały uczestników sporu zostały zmienione.

Nowoczesność w szkole

Nasze szkoły coraz lepiej wyposażone są w różne pomoce naukowe.

Na zdjęciu — gabinet matematyczny w gminnej szkole zbiorczej w Olsztynku (woj. olsztyńskie), gdzie w ubiegłym roku odbyła się uroczystość inauguracji.

CAF — fot. Moroz

Bezpieczeństwo socjalne a dyscyplina

Liczy się każda para sprawnych rąk

Niedawno byłem świadkiem następującego zdarzenia: klientka zażądała na pocztę książki zażaleń, ponieważ już drugi raz na próżno zgłaszała się na wezwanie tejsze placówki po odbiór jakiejś poleconej przesyłki. A na to urzędniczka z pocztowego okienka:

— Niech tu pani nikogo nie straszy książką zażaleń!

— Ależ daj jej tę książkę — powiada druga — niech sobie pisze. I tak nic to nie pomoże. Począta nie będzie lepiej pracować, bo brak ludzi!

Ileż w tej scenie wymownych treści. Po pierwsze zażalenie książki zażaleń traktowane jest nie jako normalne prawo obywatela, lecz jako szantaż. Ale — strachy na Lachy! Obydwyre urzędniczki demonstrowały iscie „sarmacką odwagę” — lekceważąc obraźliwe klientkę.

Ale tu zaraz druga refleksja: a może ta odwaga nie jest wcale taka irracjonalna? Przecież odzywka drugiej urzędniczki tłumaczy nie tylko przy czyni niedociągnięć poczty, ale ujawnia równocześnie źródła owej fałszywej pewności siebie obydwu pań. One nie boją się, bo nie są zagrożone „na posadzie”, nie drżą przed utratą pracy. Zdają sobie świetnie sprawę, że poczta odczuwa dotkliwy brak personelu.

Nie brak podobnych postaw w niejednej fabryce, na budowie. I chociaż wydano u nas niedawno specjalne akty prawne ograniczające swobodne przeskakowanie różnych niebieskich ptaków z jednego zakładu do drugiego — to przecież ta świadomość niedoboru siły roboczej niejednokrotnie daje znać o sobie w postaci lekceważenia dyscypliny pracy.

Mamy tu do czynienia z pewnym paradoksem. Coraz lepsze

warunki pracy, szybszy wzrost zarobków, usunięcie niepokoju o jutro — wszystko to stwarza dla większości ludzi bodźce materialne i moralne, skłaniające do wyższej wydajności i lepszego przestrzegania swych obowiązków. Są jednak i tacy, którzy traktują te nowe warunki jako podstawę bezkarności. Czują się ważni i nie zastąpieni, bo trudno o nowych, dobrych pracowników. Stąd właśnie biorą się przejawy tupetu, arogancji, złej roboty.

Statystyka zanotowała: przeciętnie biorąc na każdą kobietę czekają 4,3 wolne stanowiska robocze. Jeszcze większe możliwości mają mężczyźni: na jednego zarejestrowanego w urzędzie zatrudnienia przypadało ostatnio aż 80 (!) wolnych miejsc pracy. Nie ma więc w Polsce problemu ze znalezieniem zajęcia w przemyśle, budownictwie, usługach. O pracę łatwo.

Przysiółkowe już przyspieszenie odczuwalne jest w budżetach setek polskich rodzin. Średnia płaca w I półroczu br. osiągnęła 3.412 złotych i była wyższa o 11,8 proc. niż przed rokiem. Jej wartość realna wzrosła również bardzo (mimo podwyżek cen niektórych artykułów, zwłaszcza warzyw), bo o 9,6 proc. Wszystko to składa się na poczuć owego bezpieczeństwa socjalnego, które słusznie uważamy za najważniejszy sukces obecnej pięcioletki. Fakt ten jednak nie odbija się w sposób prosty na postawie każdego obywatela. Przeciwnie: u niektórych stanowi zachętę do cwaniactwa, wyrażającego się w zawołaniu: „Rzeczpospolita zapłaci”.

Odczuwamy rezonans tego hasła w niepokojącym wzroście absencji. Jak podała nie-

dawno „Trybuna Ludu”, w roku ubiegłym brakowało każdego dnia w produkcji 236 tys. pracowników. Daje to na każdego zatrudnionego — poza urlopami — 22 dni robocze w ciągu roku. Obliczono, że w budownictwie „zaowocowało” to niewykonaniem prac budowlano-montażowych wartości 1,6 mld zł. Czy trzeba tłumaczyć szkodliwość tego rodzaju zjawiska w sytuacji, gdy stale do skwiera nam brak mieszkań, szpitali, obiektów handlowych?

Niestety, tendencja do wzrostu absencji utrzymuje się i w roku bieżącym. Szczególnie wzrasta absencja chorobowa. I tu inny paradoks: władze państwowe z inicjatywy partii zrównały zasiłki chorobowe dla wszystkich grup pracowników. Dziś człowiek rzeczywiście chory nie musi obawiać się, iż jego nieobecność na stanowisku przy maszynie odbije się — jak dawniej — na jego rodzinnym budżecie. Jest to wyraz sprawiedliwości społecznej, szacunku dla robotnika, troski o jego zdrowie i warunki rehabilitacji. Jednakże z tych nowych warunków w sposób cwaniacki korzystają nieraz ludzie udający chorych, którym po prostu nie chce się pracować. Tacy potrafią wyłudzić druczek L-4, zwałić na barki współtowarzyszy własne obowiązki. Kontrolę przeprowadzane w różnych ośrodkach wykazały, że niektórzy „chorzy” przebywali w czasie zwolnienia lekarskiego na swoich działkach, wykonywali różne prace zarobkowe, albo nawet biesiadowali przy kieliszku.

Konieczne są tu doraźne działania w postaci kontroli za sadności zwolnień, w formie

Dokończenie na str. 6

JAN SAPLEWICZ

Lubię sklepy preselekccyjne i samoobsługowe. Nowoczesne w formie i w treści. W każdym razie w założeniu. To, co kiedyś fascynowało nas za granicą, stało się i naszym udziałem. Można towar dotknąć, obejrzeć z bliska, za stanowić się bez absorbowania ekspedientki. Kupujemy tu też więcej, bo przy pomina nam się, że to i owo jeszcze jest w gospodarstwie potrzebne.

W systemie nowoczesnej sprzedaży jest jednak jeszcze sporo luk. Czy wynikają z nieumiejętnej organizacji pracy w handlu, z braku właściwego instruktażu czy też niedostatku wykwalifikowanych kadr sprzedawców?

W sklepach preselekcyjnych towar ma szansę być eksponowany w całej swojej krasie. Weźmy chociażby sklepy z tkaninami. Rozpięte na stelażach czy ułożone na ladzie materiały umożliwiają przyjrzenie się

fakturze, wzorom, gatunkowi, ułatwiają decyzję. Niestety, takich sklepów nie mamy jeszcze pod dostatkiem.

Przed wszystkim chodzi o placówki, dysponujące tkaninami dekoracyjnymi. W praktyce dopiero po roz-

na prezentowanie dalszych wzorów. Niemal w każdym sklepie ekspedientka odpowiada: — Widzi pani przecież tu, na półkach, co jeszcze jest!

Inna sprawa to sklepy samoobsługowe. Mają usprawnić i przyspieszyć załat-

Jaki jest handel?

Skazy na nowoczesności

winięciu z beli widać wzór i kolorystykę. Tymczasem w takich sklepach bele leżą równieko poukładane na półkach, kupujący wpadają w nie i domyśla jak też taka zaślona może wyglądać w całości. Poproś o rozwinięcie można 2, 3 razy. Zajmuje to sporo czasu i fatygi, a jeśli klient mimo to nie może się zdecydować, nie ma co liczyć

wianie sprawunków. Tymczasem „wąskie gardło” tworzy się przy kasie. Jeśli ktoś pęten jest zakupów, kasjerka przy obliczaniu przegarnia je z jednej strony na drugą lub po prostu wykiada z koszyka na kasową ladę. Zbiera się je potem, ludzie w kolejce denerwują się.

A przecież tak prosto można by to usprawnić. Na Wę-

grzech, w NRD, Jugosławii, innych krajach przy kasie stoi dodatkowy pusty koszyk, do którego kasjerka po kolei kasując każdy sprawunek, przekłada zakupy. Opróżniony w ten sposób koszyk pozostaje dla następnego w kolejce klienta. Przekładać towar do własnej siatki można już na boku, nie tamując ruchu.

Ten prosty sposób nie znajduje w naszym handlu zwolenników. Gdy kiedyś sama przyniosłam do kasy dodatkowy koszyk, powiedziano mi, że bym nie utrudniała pracy i nie wprowadzała zamieszania. Czy istotnie może to komplikować?

Na dobre wzory samoobsługi i preselekcji nie wpadliśmy sami. Zechciejmy korzystać z nich do końca.

ZOFIA DOHNKE

Kłopoty ze średniakami

KINO DLA DZIECI

Jeszcze do niedawna pedagogowie wychowania przedszkolnego powszechnie uważali, że zastosowanie filmu w procesie edukacyjno-wychowawczym dzieci nie przychodziło specjalnych korzyści. Wręcz przeciwnie, oddziaływanie filmu oceniono jako negatywne bądź niepożądane. Do niedawna poglądy te nie ulegały zmianie. Za sprawą np. namiętnej narady w Ministerstwie Oświaty i Wychowania, która odbyła się w grudniu 1974 roku zapadła decyzja o dopuszczeniu filmów do procesu wychowawczego w przedszkolu.

Co dwa lata odbywa się w Poznaniu Ogólnopolski Festiwal Filmów dla Dzieci i Młodzieży. Jedną z przyczyn powstania tej imprezy był dotkliwie odczuwany kilka lat temu brak odpowiedniej ilości filmów dla najmłodszych widzów. Poznański przegląd miał inspirować realizatorów filmowych, m.in. dzięki spotkaniom z pedagogami. Oprócz projekcji filmowych odbywają się tutaj sympozja naukowe poświęcone różnorodnym problemom twórczości filmowej dla najmłodszych odbiorców.

Wspominałem o poznańskim festiwalu, gdyż jest on jedną z rzadkich okazji do dyskusji o filmach dla dzieci. A tymczasem wydaje się oczywiste, że naga społeczna tego gatunku twórczości filmowej, a przede wszystkim niezaspokojone na nią zapotrzebowanie, domaga się zgoła innego traktowania. Pojęcie filmu dla dzieci jest bowiem wieloznaczne jak niejednoznacznie określana jest wiek dziecka. Jest to idzie o wiek, psychologiczną dzielą dzieci na maluchów (0-5 lat), dzieci starsze (6-11 lat) oraz młodzież (12-18 lat). Specjaliści od rozpowszechniania filmów określili natomiast trzy kategorie wiekowe — bez ograniczeń (b/o), od lat 15 i do lat 18. Tym niemniej realizatorzy filmowi muszą bardziej zwracać się z psychologami, tzn. z możliwościami percepcji i rozumienia psychicznego dzieci. Ale nie z tym największy kłopot.

Problem w tym, że poszczególne kategorie wiekowe nie odpowiadają takim samym zakresom zainteresowań filmowców, a w konsekwencji taka sama ilość

filmów. Chyba najlepiej przedstawić się sytuacja w dziedzinie twórczości filmowej dla najmłodszych. Prosta — co wcale nie znaczy uproszczona — oraz niezwykle komunikatywna dydaktyka ma za zadanie przekazanie młodym widzom podstawowych pojęć z dziedziny etyki; takich jak — dobro, zło, sprawiedliwość. Ten wyznaczony za pomocą różnych technik filmowy elementararz pełen jest fantazji, kolorów, optymizmu. W tej grupie filmów przeważają serie. Nasze dzieci od lat niezmiennie fascynują się Bolkiem i Lolkiem, misiem Colargolem, psem Reksiem. Jednakże do tego uroczego świata zwierząt czy wyimaginowanych postaci zaczynają coraz częściej wkraczać zagadnienia i informacje ze świata techniki. Przeznaczony dla najmłodszych serial „Pomysłowy Dobromir”, zrealizowany przez Romana Huszcę i inż. Adama Słodowego, nie rezygnując z funkcji rozrywkowych, przekazuje podstawowe zasady fizyki, pokazuje działanie najprostszych mechanizmów. Taki film uczy bawiąc.

Tak licznie powstające filmy dla najmłodszych realizowane są nie tylko w technice animowanej. Pojawiały się także filmy przekazujące treści popularnonaukowe w formie opowiadań, np. o budowie i funkcjonowaniu najprostszych organizmów. Lechosławowi Marzałkowi udało się np. w filmie „Ameba” zainteresować dzieci egzotycznym światem mikroorganizmów. Reżyser przekazuje dzieciom — jakby mimo woli — podstawowe wiadomości z biologii.

Wśród ponad 40 tytułów, jakie pokazano na poznańskim festiwalu, przeważały filmy animowane. Właśnie ten gatunek rozwinął się u nas najlepiej i nasze maluchy nie mogą mieć powodów do narzekania. Mają w czym wybierać. Natomiast dzieci starsze mają uzasadnione powody do utyskiwania. Im przecież nie wystarcza już wydumane przygody zwierząt czy idylliczny świat bajek. Dzieci w tym wieku uważnie obserwują świat i dorosłych. Wychowane od wczesnego dzieciństwa na telewizji, żądają nie tylko samej roz-

rywki. Badania psychologiczne wykazały, że dzieci w tym wieku preferują film aktorski. Wydaje im się bardziej autentyczny, bardziej komunikatywny i sugestywny.

Jednakże filmowcy w niewielkim tylko stopniu realizują niezbyt przecież skomplikowane — życzenia dzieci. Najczęściej młodzi odbiorcy traktowani są protekcyjnie, a natchalne przesłanie dydaktyczne tym bardziej nie pozwala zdobyć ich zaufania. Powtarzane od lat historyjki — opowiedziane z większą, a najczęściej mniejszą biegłością — odznaczają się brakiem wyobraźni,

a przede wszystkim brakiem znajomości psychiki dziecka. Typowym przykładem filmu, który nie może zadowolić widzów, jest „Buleczka” Wandy Sokołowskiej.

Dzieci starsze (6-11 lat) czują się więc pokrzywdzone. Dla najmłodszych produkują filmy animowane aż cztery wytwórnie: w Warszawie, Krakowie, Łodzi i Bielsku-Białej. Natomiast ich nieco starsi koledzy muszą zadowalać się filmami, które nie mogą zadowolić. Takich niezadowolonych dzieci jest w Polsce kilkaset tysięcy. Czy uśmiech dziecka usatysfakcjonowanego co dopiero widzianym filmem nie może być dla filmowców wystarczającym dopingiem do realizacji dobrych filmów? Starsze dzieci czekają.

JERZY PAWLAS

Ach, to lato!

W upalne lato najprzyjemniej — nad wodą!

Fot. CAF — UPE

Autostop 75

Bakcyl wielkiej przygody

odpowiedzią na nie zawsze kulturalne zachowanie się zwolenników samochodowej włóczęgi. Nie wszyscy autostopowicze zdają sobie sprawę, że posiadanie książeczki nie zobowiązuje kierowców do zatrzymania się i zabrania wędrujących pasażerów do pojazdu. Tylko dobra wola właściciela pojazdu może pomóc wędrowcowi przenieść się kilkanaście lub kilkadziesiąt kilometrów dalej. Wybieganie na środek drogi, wyrażanie kierowcy, przynoszą zawsze odwrotność do zamierzonego skutku. Ciekawe humorystyczne transparenty i uśmiech na twarzy — to atrybuty rasowego turysty, korzystającego z autostopu.

Na drogach prowadzących w Bieszczady zawsze spotkać można wielu amatorów autostopu. Piękno dzikich jeszcze gór i ich niedostępność przyciąga jak magnes.

Na trasie prowadzącej z Przemysłu do Leska spotkałem autostopowiczów, którzy w strugach ulewnego deszczu starali się zatrzymać jakiś pojazd. Okazali się oni studentami z Poznania. Jacek Nowakowski, student Wydziału Handlowo-Towaroznawczego Akademii Ekonomicznej i Benedykt Stefankiewicz z Wydziału Budownictwa Lądowego Politechniki Poznańskiej od czterech lat wybierają tę właśnie formę wykorzystania wolnego od zajęć na studiach czasu.

— W Bieszczadach — powie dzieli mi — zamierzamy zostać tydzień, wykorzystując studentki bazy noclegowe. Potem ruszamy w Tatry, oczywiście także autostopem. Z Poznania do Przemysłu dojechalibyśmy w ciągu czterech dni, bowiem zastrzymujemy się i zwiędzamy ciekawsze miejsca na trasie. Z reguły na okazję nie czekamy dłużej niż godzinę. Bardzo

nam odpowiada taka forma podróży, tym bardziej, że nie uszczupla zbytnio naszych kieszeni.

Nieco dalej moją uwagę zwróciła grupa roześmianych autostopowiczów z dobrze wyposażonymi plecakami, trzymających trójkolorową flagę. Wśród nich znajdowali się Łaszko Takacs i Katalin Vajda z Budapesztu. Są po raz pierwszy w naszym kraju, a ponieważ dużo słyszeli o popularności autostopu w Polsce, postanowili spróbować. Byli na Mazurach, a teraz przy pomocy autostopu przenoszą się na bieszczadzkie połoniny. Na trasie poznali wrocławiankę Alę Chrzastowską i od tej chwili zwiedzają kraj wspólnie. Chcą w przyszłym roku również przyjechać do Polski.

Autostop stać się może piękną i pasjonującą przygodą. Dzięki, zawsze koczownicze życie turysty — autostopowicza ma w sobie wiele uroku i niejednego młodego człowieka sprawia wiele satysfakcji. Więcej niż spokojny, bezbarwny pobyt w domu wczasowym, uzdrowisku. Od postawy samych autostopowiczów zależy, czy z kieliszkiem w nich bakcyl uroku liwej włóczęgi.

TADEUSZ GOLEŃIA

„Góral, na start!”

Opadając na ziemię patrzył na lądujących kolegów. Przy pominięciu instrukcji. No, gi sżywio, ciało pochylone naprzód. Przy zetknięciu z ziemią poczuł w prawej nodze ból. Związał szybko spadochron. Chodzenie sprawiło mu jednak trudności. Diagnoza lekarska stwierdzała złamanie kości i konieczność umieszczenia jej w gipsie — na 4 tygodnie. A tu za 2 tygodnie rozpoczyna się kurs szybowcowy. Inwalidy nie przyjmą — myślał Romek. A w domu czeka mama...

Twardy był nasz góral. Mimo kontuzji po dwóch tygodniach Romek po raz pierwszy zasiadł za sterem szybowca. Pierwszy lot, spełnienie wszystkich dotychczasowych marzeń. Sam kieruje skrzydłami ptaka. Mędrzy od Ikara o tysiące lat, ale opanowany tą samą żądzą — latania.

Potem za cichym przyzwoleniem ojca i matki Romek znalazł się w deblińskiej Szkole Orłat. Cztery lata rzetelnej pracy, podnoszenia umiejętności i kwalifikacji pilota. Z tego okresu zapamięta na zawsze okrzyk kolegów: „Góral, na start!”

Dwudziestoczteroletni porucznik Roman Gancarczyk znalazł się w jednostce. Garnizonowe życie, stałe ćwiczenia za czołowy wprowadzać nowe wartości do pojęć Romana: zwiększenie odpowiedzialności za powierzony sprzęt, przywiązywanie wagi nawet do drobniaków, które mogą decydować o powodzeniu zadania. Zastąpienie młodzieńczej „ciągłości” do popisów świadomością działaniem pilota.

Ale w Romku zostało coś z niepokornych natur górli żywieckich Beskidów. Niech tylko dorwie się do szybowca, za którym przepada i który uważa za najprzyjemniejszy sposób poruszania się w powietrzu. Wtedy prawa natura odzywa się w pełni.

— Patrzę, a tu chmurka. Ona powinna wzniesie mnie wyżej. Potem szukam innej, by dotrzeć do niej lotem ślizgowym. Czuję, że jestem w powietrzu. W moim „Limie 6” jestem jakby podporządkowany maszynie, może jej równo rzednym partnerem. Na pewno zapyta pan, na której maszynie odczuwam większy lek. Otóż na żadnej. Po dwunastu latach lotów wsiadam do odrutowca czy szybowca jak kierowca do samochodu. Pewny, że mechanicy przygotowali maszynę pod każdym względem. Strach małeje wraz ze wzrostem świadomości, że wszystkie podstawowe czynności tak mechaniczne jak i moje są prawidłowe. Teraz, kiedy na niebie rysują linie samoloty naddźwiękowe, mój mały „Lim 6” ma w sobie coś z szybowca. I dlatego jestem tak do niego przywiązany.

Na lotniczym poligonie ćwiczenia dobiegają końca. Kaptan Roman Gancarczyk, jeden z przodujących pilotów wojsk lotniczych, którego od zawodu lotnika nie odstraszyło nawet złamanie nogi, pojeździł do domu. Zaglądnie do łóżeczka 8-miesięcznej córki Małgorzaty, weźmie 6-letniego syna Pawła na spacer. Będzie cierpliwie odpowiadał na wszystkie pytania chłopca.

Jutro normalne zajęcia na lotnisku.

JERZY KNAPIK

STRONA

GŁOS — 20 VII 1975

5

LUDZI

Choć do III klasy liceum. Na początku czułam się źle, zdawało mi się, że wszyscy pokonają mnie palcami. To miło... W różnych odstępach czasu przyjeżdżały nowe dziewczyny. Nie ze wszystkimi zgadzałam się, głównie dlatego, że pełniłam w internacie funkcję kierowniczkę: sprawdzałam porządek w pokojach, wydawałam czystą pościel, zgłaszałam narzekania. Nazwano mnie doświadczone, więcej już tej funkcji nie pełnię... 10 kwietnia sama wolno opuściłam Leszno. W dziesięć dni później wróciłam komunistyczną przez dwóch miłośników. Żalowałam... W czerwcu otrzymałam promocję do klasy maturalnej. Moje obecne wynagrodzenie wynosi 1900 zł. Spółdzielnia postawiła mi się o mieszkanie. Chciałabym zdać maturę i w przyszłości zostać sędzią dla nieletnich w sądzie leszczyńskim. Byłabym sprawiedliwa, znam dokładnie te drogi, które prowadzą do przestępstw. Marzę też o tym, by kiedy matka wyjdzie z więzienia, zamieszkała tu ze mną...

Ta historia jest optymistyczna. Kontrolowany pobyt wśród ludzi przynosił pożądane efekty. Czy znaczy to, że metoda jest cudowna i zawsze sku-

teczna? — Bynajmniej. Kilka dziewcząt uciekało, kilka z powrotem wróciło do zakładu. Nie można też mieć pewności, że wychowanki zawrócone z drogi przestępstwa już na nią nie powrócą. A jednak gra warta była zachodu — trudniejsze go niż samo dozorowanie, bo przecież łatwiej można dopilnować „łobuziaka” w zamknięciu niż poza zakładem. Z grupy 51 osób, które przewinęły się przez leszczyńskie zakłady, 6 osiedliło się w Lesznie. Wyjechał za mąż, mają dzieci, mieszkanie. Spora grupa uczy się w szkołach średnich i zawodowych. Kierownictwo spółdzielni zwracało się też kilkakrotnie do sądu z wnioskiem o zawieszenie kary w zamian za zobowiązanie do pracy i nauki.

Potwierdziło się więc założenie, aby wychowywać do życia w społeczeństwie, nie można odrywać wychowanków od tegoż społeczeństwa. Pozostawienie młodych samym sobie, w izolacji, nawet przy stosowaniu właściwych metod nie zastąpi świeżych, wartościowych bodźców, które można znaleźć na drodze prowadzącej do ludzkości...

JOLANTA LENARTOWICZ

Szybownicy często napotykały nieprzewidziane przeszkody...

CAF — fot. Staszyszyn

Nacjonalizacja przemysłu naftowego w Wenezueli

Senat parlamentu wenezuelskiego zaaprobował w poniedziałek projekt ustawy przewidujący całkowitą nacjonalizację pól naftowych, kilkunastu rafinerii, wieluset kilometrów rurociągów i innych instalacji wenezuelskiego przemysłu naftowego, znajdujących się dotychczas w rękach 23 koncernów naftowych — amerykańskich i zachodnioeuropejskich. Projekt ustawy wymaga teraz zatwierdzenia przez izbę niższą parlamentu i podpisania przez prezydenta Carlosa Andresa Pereza, co — jak się przypuszcza — nastąpi wkrótce.

Dokument przewiduje, że począwszy od 1 stycznia 1976 roku państwo przejmie cały prywatny przemysł naftowy, którego majątek szacuje się na około 5 mld dolarów. Dotychczasowym właścicielom wypłacone zostaną odszkodowania za aktywną niezamortyzowane. (PAP)

Konkurs fotograficzny

„Człowiek i jego praca“

Wojewódzki Dom Kultury w Bydgoszczy, WRZZ i Bydgoski Klub Fotograficzny WDK ogłosił ogólnopolski konkurs pod hasłem „Człowiek i jego praca”. Jest on dostępny dla wszystkich fotografujących, zrzeszonych i nie zrzeszonych. Każdy autor może przesłać od 1-10 prac wykonanych w dowolnej technice — czarno-białe (format 30 x 40 cm i większe) oraz barwne (24 x 30 cm i większe), bez oprawiania bądź na klejanie. Termin nadsyłania fotografii — do 30 października br.

Przewidziano następujące nagrody: I — 2 500 złotych, dwie II po 2 000 zł, trzy III po 1 000 zł, cztery IV po 700 zł, pięć wyróżnień po 500 zł oraz trzy dyplomy honorowe. Najlepsze i najciekawsze prace zostaną zaprezentowane na Ogólnopolskiej Wystawie w Bydgoszczy (2. XII — 22. XII 1975 r.), a potem w wielu zakładach pracy i domach kultury.

Pełną informację dotyczącą konkursu można uzyskać w Wojewódzkim Domu Kultury w Bydgoszczy — Dział Pracy Oświatowej i Artystycznej, 85-023 Bydgoszcz, ul. Toruńska 30, tel. 325-26. (kos)

Z uwagi na niemożliwość prowadzenia normalnej działalności

Wycofywanie agend ONZ z Santiago

Niegdyś nazywano stolicę Chile — Santiago — „latynoamerykańską Genewą”. To właśnie tu, ze względu na (jak się wkrótce miało okazać — pozorna) stabilizację polityczną, usadowiło się wiele agend ONZ-owskich, bowiem Chile wydawało się oazą spokoju na kontynencie wstrząsanym nieustannie zamieszkami i zamachami stanu. Dlatego też Santiago stało się siedzibą m. in. latynoamerykańskich przedstawicielstw UNESCO, FAO, Międzynarodowej Organizacji Pracy, Światowej Organizacji Zdrowia i CEPAL (Komisja Ekonomiczna d. s. Ameryki Łacińskiej).

Zwiastun zmian w Hiszpanii?

Nieoczekiwane spotkanie gen. Franco z księciem J. Carlosem

Szef państwa hiszpańskiego, gen. Francisco Franco spotkał się w poniedziałek w swej letniej willi w pobliżu La Coruñy (północno-zachodnia Hiszpania) z desygnowanym na następcę tronu 37-letnim księciem Juanem Carlosem de Bourbon. Nieoczekiwane spotkanie Franco — Juan Carlos dało obserwatorom politycznym asumpt do spekulacji, iż może ono być sygnałem ważnych zmian w życiu kraju. Ma drycki dziennik „Ya” snuje przypuszczenia, że gen. Franco może wyczołgać się z życia politycznego w ciągu najbliższych dwóch miesięcy, torując tym samym drogę do tronu hiszpańskiego księciu Juanowi Carlosowi.

Rozmowy Franco i Juana Carlosa mają potrwać trzy dni. W najbliższy piątek gen. Franco będzie przewodniczył posiedzeniu gabinetu. W związku z tym inny dziennik „ABC” utrzymuje, iż na posiedzeniu zapadną ważne decyzje. W ubiegłą sobotę Franco spotkał się z ambasadorem hiszpańskim w Londynie, Manuelem Fraga, uważanym za najpoważniejszego kandydata do stanowiska premiera. (PAP)

Jednakże po faszystowskim zamachu stanu z 11 września 1973 roku, wielu funkcjonariuszy ONZ rychło odczuło na własnej skórze skutki terroru rozpetanego przez juntę wojskową, a także organizacje, jak FAO, czy CEPAL, stały się przedmiotem niewybrednych ataków ze strony chilijskich faszystów.

Masowe aresztowania w Chile nie ominęły i ekspertów ONZ. Niektórych umieszczono na oślawionym stadionie w Santiago, który faszysty zamienili w obóz koncentracyjny. Doszło nawet do tego, że w kilka dni po zamachu stanu rozstrzelano boliwijskiego studenta, słuchacza tzw. latynoamerykańskiego wydziału nauk społecznych. Najścia chilijskiej policji i wojska na lokale agend ONZ-owskich były na porządku dziennym. Gruntownie spłądowano m. in. siedzibę Latynoamerykańskiego Centrum Demograficznego oraz lokal CEPAL-u.

W sytuacji, gdy termin „reformy rolnej” ma obecnie w Chile charakter... wyrotowy, a w kontrolowanej przez faszystów prasie mnożą się ataki na ONZ i jej instytucje — które oskarża się, że „są instrumentami międzynarodowego marksizmu” — normalna działalność agend ONZ w Santiago stała się praktycznie

niemożliwa. Nic więc dziwnego, że po cichu przeniesiono już wielu funkcjonariuszy i ekspertów ONZ do bardziej gościnnych stolic kontynentu Ameryki Łacińskiej. Ostatnio w latynoamerykańskich kołach politycznych coraz głośniejsze mówi się o możliwości wręcz całkowitego wycofania wyspecjalizowanych agend ONZ z Santiago.

Rzecz jasna, rząd Pinocheta próbuje temu jakoś przeciwdziałać, zdając sobie sprawę, że podobna decyzja pogłębiałaby i dodatkowo zaakcentowała izolację junty wojskowej na arenie międzynarodowej. (PAP)

Jeżeli się nie zdecydowałeś

Szkoły czekają na uczniów

Nowy rok szkolny już. Jeżeli któryś z absolwentów klas ósmych, z różnych przyczyn nie zdecydował, gdzie za mierza uczyć się dalej, może to zrobić jeszcze teraz w terminie do 30 września br. Szereg szkół dysponuje wolnymi miejscami.

W Poznaniu na uczniów czekają zasadnicze szkoły budowlane przy ulicach Raszyńskiej 48 i Rybaki 17. Zasadnicza Szkoła Elektryczna przy ul. Winklera 9/11 przyjmuje chętnych, którzy chcą zostać elektrykami. Zespół Szkół Technicznych Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego przy ul. Świerkowej 8 przyjmuje do klas o specjalności mechanik maszynowy i urządzeń przemysłowych.

Ponadto są wolne miejsca w przyzakładowych szkołach dla pracujących Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego przy ul. Przemysłowej 46 (specjalność — kierunki mechaniczne). Zawód tokarza, formierza, odlewnika można zdobyć w przyzakładowej szkole dla pracujących w Poznaniu przy ul. Krańcowej 15. Zespół Szkół Zawodowych przy ZPM H. Cegielski przy ul. Dzierżyńskiego 223 przyjmuje w naukę zawodu ślusarza, spawacza, tokarza. Poznańska Fabryka Łożysk Tocznych przy ul. Krańcowej 9 i „Wiepofama” przy ul. Dąbrowskiego oferują miejsca w swojej przyzakładowej szkole dla pracujących o kierunku mechanicznym.

W związku z rozwojem usług, rośnie zapotrzebowanie na specjalistów różnych zawodów rzemieślniczych. O możliwościach nauki rzemiosła informują branżowe cechy rzemieślnicze.

W województwie poznańskim wolne miejsca w klasach pierwszych oferują następujące szkoły: w Gnieźnie — Zasadnicza Szkoła Zawodowa

Procesy oficerów junty w Atenach

Przed sądem w Atenach toczą się równoległe dwa procesy oficerów junty wojskowej, która rządziła Grecją od kwietnia 1967 r. w wyniku dokonanego przewrotu. Jak już donosiliśmy, proces, w którym sądzonych są organizatorzy zamachu rozpoczął się przed 4 tygodniami i dobiega końca. Drugi natomiast proces, gdzie na ławie oskarżonych zasiadają żołnierze i oficerowie oskarżeni o torturowanie więźniów potrwa zapewne jeszcze kilka tygodni.

W poniedziałek przesłuchiowano głównego świadka oskarżenia — 50-letniego majora Spyridona Mustakisa, który w wyniku tortur doznał całkowitego paraliżu i stracił mowę. Mógł on komunikować się z sądem jedynie za pomocą na wpół zrozumiałych jęków i gestów. Wyjaśnijac sędziom w jaki sposób katowano go w więzieniu.

Był to najbardziej przerażający moment całego procesu. Relacjonujący go bezpośrednio dziennikarze piszą, że duża część publiczności nie mogła wystrzymać się od łez. Znała tego świadka zeznała, że kiedy po trzech miesiącach od czasu jego aresztowania w maju 1973 odwiedziła go w więzieniu był on tylko — jak powiedziała — „żywymi zwłokami”. Zdaniem lekarzy paraliż ofiary tortur jest już nieodwracalny.

Ogółem w tym procesie przesłuchanych ma być 100 świadków. (PAP)

Co wolno wywozić i przywozić bez cła

Ponieważ sezon turystyczny trwa i na przejściach granicznych nadal panuje ożywiony ruch, Główny Urząd Przemysłowy przypomina podstawowe przepisy celne obowiązujące dla obywateli. Ich znajomość i ścisłe przestrzeganie pozwoli uniknąć nie tylko ewentualnych nieprzyjemności, ale także usprawni odprawę celną.

Otóż bez cła można przywozić i wywozić artykuły osobistego użytku w ilościach niezbędnych w czasie podróży oraz wyroby tytoniowe: do 250 sztuk papierosów lub 50 cygar albo 250 gramów tytoniu.

Inne artykuły lub przedmioty można wywozić bez cła tylko według następujących zasad:

- sprzęt sportowy i turystyczny; dwa aparaty fotograficzne, wąskotaśmowy aparat filmowy z pewną ilością klisz lub błon filmowych, przenośny instrument muzyczny, jak też przenośny magnetofon, radioodbiornik, telewizor, biurowe i kamienie szlachetne (łącznie waga tej biżuterii może jednak przekroczyć 50 g) — wszystko to z wyjątkiem przywozu przywrócić z zagranicy;

- środki spożywcze w ilości niezbędnej w czasie podróży, w tym mięsa i przetworów mięsnych tylko do 2 kg łącznie na osobę, a czekolady i wyrobów czekoladowych 1 kg łącznie;

- wódkę czystą i gatunkową — w zasadzie do 5 litrów w nie do krajów skandynawskich tylko do 2 litrów w 2 litrów innych napojów alkoholowych);

- upominki o łącznej wartości do 1000 zł, z tym jednak że nie mogą być wywożone charakterze upominków 1000 zł lub ponad tę wartość takie przedmioty, na których wywóz wymagane jest odnośne pozwolenie urzędu celnego. Chodzi tu o tkaniny i tkaniny bawełniane i bawełniane podobne (np. plusz), odzież bieliznę, i obuwię dla dzieci do lat 10, wyroby kryształowe o łącznej wartości powyżej 1000 zł, biżuterię ze złota, platyny i kamieni szlachetnych (oczywiście poza biżuterią osobistego użytku) oraz koki spożywcze, które mogą być wywożone wyłącznie jako artykuły osobistego użytku.

Przywozić bez cła można (oprócz przedmiotów osobistego użytku wywiezionych z kraju oraz przedmiotów wywiezionych pod warunkiem przywozu):

- upominki o łącznej wartości 6 000 zł;

- napoje alkoholowe w ilości uzależnionej od dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy, a więc jednej butelki wina i jednej butelki innego napoju alkoholowego o pojemności każdego z tych butelek do 1 litra w przypadku gdy turysta legumenuje się paszportem, lub tylko jedną butelkę albo wina, albo innego napoju alkoholowego o pojemności do 1 litra — gdy turysta legumenuje się wkladką paszportową; dowodem osobistym.

Spirytus w każdej ilości raz inne napoje alkoholowe przywożone w ilościach przewyższających podane normy podlegają cłu przywozowemu w wysokości 100 zł od każdego kilograma (licząc z wagi butelki). (PAP)

Filmy o chirurgach

„Wiktor Dega” — tak brzmi tytuł nowego filmu zrealizowanego w łódzkiej WFO przez reż. Kazimierza Muchę. Twórca ukazuje sylwetkę wybitnego naukowca, prekursora cennych metod rehabilitacyjnych, zdających znakomicie egzamin w jego klinice w Poznaniu oraz innych ośrodkach tego typu w Polsce.

Dzień pracy chirurgów w jednej z klinik przedstawia reż. Marek Jaworski w filmie pt. „Lekka tkliwość” zrealizowanym również w WFO. Utwór oddaje atmosferę napięcia, trudu chirurgów podczas dokonywania skomplikowanych zabiegów. (PAP)

Bezpieczeństwo socjalne a dyscyplina

Dokończenie ze str. 3

kar i publicznej krytyki postaw aspołecznych itp. Ale zjawisko zastęguje na głębsze po traktowanie.

Dyscyplina społeczna zależy od wielu czynników ekonomicznych, społecznych, ideowych. Stworzono szereg znanych bodźców ekonomicznych, skutecznie mobilizujących do szybkiego wzrostu wydajności.

Partia przypomina jednak ustawicznie, że posunięcia te wymagają jeszcze dodatkowych metod oddziaływania na postawy ludzi. Metod ideowych. Nie chodzi o jawowe moralizatorstwo, ale o stwarzanie moralnego klimatu dobrej roboty. Wychowywanie w duchu zamiłowania do rzetelnej, dokładnej pracy, budzenie dumy zawodowej. Wytwarzanie poczucia solidarności z kolektywem za wspólny owoc wysiłków.

Nie zawsze jeszcze administracja zakładowa docenia znaczenie tych motywów ideowych, trzymając się często jednostronnie technokratycznych metod oddziaływania na załogi. Nie zawsze docenia się jeszcze konieczność należytego wykorzystania ludzkich kwalifikacji, ambicji i zamiłowań. Często jeszcze zaniedbuje się możliwości urozmaicenia i

wzbogacenia pracy, a przede wszystkim, że monotonia, powość pracy zniechęcają szczególnie młodych, co może przyczyniać się do szkodliwej fluktuacji.

To prawda, że technologia swoje prawa i nie wchodzi o nią, ale to organizacja procesu produkcyjnego, aby wzmocnić automatyzm robotniczą powtarzalność czynności. Rzec jednak w tym, aby nie wskazywać ludziom celów, w oś ich wysiłku, jego znaczenie dla ogólnych wyników pracy przedsiębiorstwa, dla bezpieczeństwa, dla poprawy warunków życia w Polsce. Ideowo-moralne czynniki działania mają znaczenie mniejsze niż dobry zarobek, premia, przeszerzowanie.

W latach następnych tego pu motywy pracy nabierają coraz wyższej rangi. Wzrost de wszystkim cel socjalistyczny programowy cel socjalistyczny wszechstronne rozwijanie i

JAN SAPIEŁKA

KALISKIE

Zachoruj, gdy będziesz zdrowy

W Kaliszu nie radzę nikomu chorować. Do lekarzy długie kolejki, o lóżko w szpitalu jeszcze trudniej, nawet jeśli to ma być lóżko w korytarzu szpitala miejskiego. O tym zresztą szpitalu sami lekarze mówią, że nowoczesny to on był może w latach trzydziestych, ale teraz...

Tego, że sprawy ochrony zdrowia są w Kaliszu jednym z najtrudniejszych i najważniejszych problemów, nie ja wymyśliłem. Mówią o tym działacze przy okazji przeróżnych narad i spotkań, domagają się poprawy warunków służby zdrowia, ale przede wszystkim oczekują jej sami pacjenci, chorzy. Dziennikarz, który najpoważniej chce zilustrować skalę problemów kaliskiej służby zdrowia sprawę ma ułatwioną, gdy posłuży się danymi z rocznika statystycznego. W wojewódzkiej służbie zdrowia pracuje 50 proc. lekarzy, co daje średnio 8 lekarzy na 10 000 mieszkańców (średnia krajowa 15,4) na tę samą liczbę mieszkańców przy pada tutaj 38,8 łóżek, czyli prawie dwukrotnie mniej niż średnio w kraju (64,8).

Te liczby wyjaśniają wszystko. To, że czeka się w kolejce do lekarza i zabiegu, że lóżko jest marzeniem świętej głowy, że jakość kontaktów lekaż — pacjent jest często mizerna. Ale oznacza też, iż ci lekarze, którzy tutaj mieszkają, pracują bardzo ciężko, że ofiarność ich oraz całego średniego personelu jest tu często niezwykła.

Odbylem kilka rozmów z ludźmi, którzy kierują w wo-

jewództwie kaliskim sprawami służby zdrowia. Ich wypowiedzi są raczej optymistyczne. Oczywiście wszyscy są zgodni, że sytuacja nie da się poprawić zaraz, ale w ciągu najbliższych kilku lat będzie to chyba możliwe.

Najważniejszą obecnie sprawą — mówi wicewojewoda Andrzej Wasilewski — jest terminowe zakończenie budowanych obecnie szpitali w Kaliszu, Pleszewie i Żydowie. Dla tych szpitali oraz dla potrzeb rozwijającego się lecznictwa otwartego będziemy potrzebować w najbliższych latach około 300 lekarzy i 1 000 pielęgniarek. Dlatego też m. in. otwieramy w Jarocinie kolejną szkołę pielęgniarstwa oraz zwiększamy nabór w istniejących już szkołach w Krotoszynie, Jarocinie, Ostrowie i Kaliszu. W Kaliszu chcemy powołać Wyższą Szkołę Pielęgniarską, której absolwenci uzyskiwać będą tytuł magistra. Lekarzy zaś przyciągnie nowoczesny szpital.

O tym szpitalu dużo już słyszałem. Niebawem wykonawcy z Kaliskiego Przedsiębiorstwa Budowlanego rozpoczną wykopy fundamentów a we wrześniu przystąpią do betonowania płyty pod 11-piętrowy budynek. Będzie on miał kształt rotundy. Zastoso wana zostanie tutaj pełna sygnalizacja i radiofonizacja. Szpital otrzyma wszystkie specjalistyczne oddziały.

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego dr Witold Jasiński tak mówi o roli tego szpitala.

— Chcemy w nim zatrudniać lekarzy specjalistów z doktoratami. Mając nowoczesny szpital, dobrą kadre lekarską pracującą m. in. w specjalis-

tycznych zakładach naukowych, będziemy mogli pomyśleć o powołaniu w Kaliszu Akademii Medycznej z wydziałami pielęgniarstwa i lekarskim. Myślimy też o budowie szpitala psychiatrycznego i onkologicznego oraz oddziału odwykowego. Chcemy utworzyć pod Kaliszem 100-łóżkowy Ośrodek Rehabilitacyjny. Niektóre drobniejsze zamierzenia inwestycyjne będziemy realizować przy pomocy utworzonej w Ostrowie własnej brygady remontowo-budowlanej.

Wicedyrektor wydziału Bogdan Jankowski opowiada o trudnej sytuacji w przemyśle woj. służbie zdrowia. Na przykład wśród 29 kaliskich zakładów pracy, zaledwie 9 zatrudnia lekarzy na całych etatach. Reszta to tzw. etaty dwugodzinne. Pracownikom tych zakładów trzeba zapewnić najpierw opiekę podstawową, by potem w przyszłości móc rozpocząć działania profilaktyczne. — Mamy bowiem w tym regionie często do czynienia z chorobami przemysłowymi, jak pylica, choroby alergiczne i t. p. ryngologiczne. Będziemy czynić starania, aby zakłady pracy połączyły swoje wysiłki i razem z nami starały się o stworzenie przemysłowej służby zdrowia z prawdziwego zdarzenia.

W Kaliszu myślą o tym jak ułatwić życie chorym, pacjentom czy samym pracownikom służby zdrowia. Pierwszą decyzję i budujące się nowe obiekty zdają się świadczyć o tym, że za kilka lat łatwiej będzie się chorować (odpukać) w Kaliszu i województwie, bo opieka będzie lepsza.

MAREK PRZYBYLSKI

Gdzie są dziewczęta z tamtych lat?

„Express Wieczorny” podał, że ostatnio w stołecy odbył się mecz kobiecej piłki nożnej: MKS Varsovia — Stara-chowice. Ta ostatnia drużyna przyjechała na zawody wprost z Czechosłowacji, gdzie brała udział w międzynarodowym turnieju piłkarek.

Wiadomość ta przypomina poznaniakom, że kilka lat temu w ich mieście także dość głośno było o futbolu kobiecym. Było, ale nie jest, bo obecnie — jak informuje Sekcja Piłki Nożnej WFS — nie ma w Poznaniu ani jednej drużyny piłkarek. Mówiąc pół żartem pół serio oznacza to regres w porównaniu z rokiem 1921. Wówczas istniała bowiem w Poznaniu jedna żeńska drużyna futbolowa, zorganizowana przy sekcji piłkarskiej poznańskiej Unii. Zawodniczki trenowały, ale przed publicznością nie wystąpiły, bo nie znalazły przeciwniczek. Natomiast projekt — raczej oryginalny — meczu z drużyną męską nie zyskał aprobaty zarządu klubu.

Tak naprawdę kobiece piłkarstwo w Poznaniu stało się modne i zaczęło się rozwijać na przełomie lat 60 i 70-tych. Ba, stosunkowo niedawno, bo w maju 1973 roku, jedną z im prez towarzyszących zakończeniu kolejnego etapu Wyścigu Pokoju (na Stadionie im. 22 Lipca) był mecz piłkarek Poznań — Gorzów. Poznaniaczki okazały się bardzo gościnnie (czytaj: wygrał Gorzów 2:0).

Piłka nożna jest obecnie masowo uprawiana przez panie

m. in. w CSRS, NRD i na Węgrzech, przy czym w tych krajach i w 13 innych (np. w Anglii, Holandii, RFN i Szwecji) objęta została patronatem federacji piłkarskich. PZPN dotychczas nie uczynił takiego kroku, toteż zespoły żeńskie nie są rejestrowane przez sekcję piłkarską WFS. Trudno zatem dokładnie ustalić ile w tamtych latach w Poznaniu było drużyn piłkarek. Pomoć kilka, a najsławniejsze były „Wildecie gwiazdy”, drużyna powstała przy Zarządzie Dzielnicy w ZMS.

Do zespołu tego, który 2 lata trenował i rozgrywał mecze należało około 20 dziewcząt, głównie w wieku od 17 — 19 lat. „Gwiazdy” traktowały piłkarstwo serio i dzięki systematycznemu treningowi reprezentowały nie tylko — jak na kobiecie futbol — poziom. M. in. zdobyły puchar ZD ZMS Wilda, wygrywając w finale z zespołem Nowego Miasta. Turniej ten rozgrywany był na boisku Technikum Mechanicznego na Dębcu, gdzie gromadziły się setki widzów, by obserwować zmagania piłkarek. Raz „Gwiazdy” wystąpiły przed wieloletnią widownią. Grały bowiem w przedmecz jednego z ostatnich spotkań Lecha w II lidze.

Charakterystyczne, że w zespołach „Gwiazd” najczęściej były takie dziewczęta, które nie uczyły się i nie pracowały. Piłkarstwo stanowiło dla nich — utrzymują byli działacze, opiekunowie zespołu — wielce absorbującą rozrywkę, zapobiegającą nudzie, odciążającą od „zabaw” kolidujących z normami społeczno-prawnymi. Zespół rozpadł się z przyczyn organizacyjnych. Otóż ZD ZMS zrezygnował z prowadzenia sekcji piłkarskiej, natomiast ani TKKF ani też inna organizacja nie kwapiła się do jej przejęcia. Szkoda, właśnie ze względu na owe rekreacyjne i — może to zbyt wielkie słowo — resocjalizacyjne walory piłkarskiego hobby. To było bowiem najważniejsze, a nie hoidowanie modzie na kobiecy futbol. Dobrze przeto, że kobiecy futbol rozwija się na wsł, głównie w rejonach Ostrowa, Kalisza i Wolsztyna. Ponadto w Wielkopolsce jest kilka dziesiąt LZS-owskich drużyn piłkarek. (y)

Podwójne zwycięstwo polskich kolarzy w BWP

Poniedziałkowe uliczne 60-kilometrowe kryterium w Kownie zakończyło XI edycję kolarskiego Bałtyckiego Wyścigu Przyjaźni, w którym startowało 14 młodzieżowych drużyn CSRS, NRD, Polski i ZSRR. Ostatni etap wygrał reprezentant Wielkopolski Walenty Gryganiec.

W indywidualnej klasyfikacji wyścigu, którego łączna trasa liczyła ponad 900 km triumfował zawodnik drużyny Lublina Stanisław Czaja.

Klasyfikacja drużynowa rozstrzygnięta została już w niedzielę. Triumfowała ekipa PZKol, przed Wielkopolską i Lublinem. (PAP)

x dalekopisem

Anglik Patridge poprowadzi mecz piłkarski eliminacji ME Polska — Holandia, który odbędzie się 10 września w Chorzowie.

Rinus Michels został trenerem piłkarzy Ajaxu Amsterdam.

MKOl zwróciła się do organizatorów Olimpiady w Montrealu w sprawie wzniesienia negocjacji na temat transmisji telewizyjnych z igrzysk.

Mecz Holandia — Finlandia odbędzie się 3 września, a nie 29 bm.

Wojewódzki zjazd LZS w Pile

Kolejny wojewódzki zjazd LZS w Wielkopolsce, obradował w miniony czwartek w Pile. 94 delegatów blisko 8,5-tysięcznej rzeszy tamtejszych elzetosowców, skupionych w 202 kołach i klubach, działających na terenie 43 gmin, dyskutowało o dorobku, z jakim rozpoczyna organizacja pilską działanie w nowej strukturze, o aktualnych jej problemach i zadaniach na najbliższe lata.

Z dużą satysfakcją i optymizmem podkreślano, iż ogniwa zrzeszenia z tego województwa mają wiele osiągnięć. Wystarczy wspomnieć, że rady gminne w Trzciance, i Wronkach zaliczają się do najlepszych w kraju, Orkan Mirosławiec przoduje w konkursie „Boisko w każdej wsi”, silne sekcje wyczynowe, posiadają: Neptun, Wągrowiec, Noteć, Ługi Ujskie, Orzeł Osiek, Orkan Ryczywół i inne, aktywnymi ośrodkami sportu są szkoły rolnicze w Białej, Gołańczu, Ratajach i Rogoźnie. Dorobku tego nie można roztrwonić, przeciwnie, powinien on teraz procentować.

Trzeba jednak stworzyć wiejskim sportowcom z Pilskiego odpowiednią bazę obiektów i urządzeń. Nie ma tam bowiem sali czy płyty lekkoatletycznej z prawdziwego zdarzenia, nie lepiej jest z boiskami do szczyptorniaka i koszykówki, z kortami tenisowymi. W programie działania na lata 1975 — 79 jest to zadanie nr 1. Rozwiązania wymaga też problem specjalizacji klubów i szkół w różnych dyscyplinach sportu. Dużo uwagi poświęcić należy sprawom finansowania działalności LZS-ów.

Wybrano podczas zjazdu 35-osobowe plenum wojewódzkiego zrzeszenia, z którego wyłoniono 11 członków prezydium. Przewodniczącym

został Mieczysław Czeszkowski, jego zastępcą — Zygmunt Piłka, sekretarzem — Jan Kurzyński, a skarbnikiem — Ulryk Janke.

PIOTR BOROWICZ

Judo

Remis Gwardii Piła na Węgrzech

Judocy Gwardii Piła przebywali w węgierskiej miejscowości Baja, gdzie rozegrali rewanżowy pojedynek z tamtejszym BSK Sport Cor. Po wygranej w Pile 6:2, pojedynek wyjazdowy zakończył się wynikiem remisowym 3:3. Dla pilan punkty wywalczyli: Dariusz Ostrowski, Zbigniew Nawrocki i Mariusz Zadara. Zremisowali swoje walki: Zenon Nawrocki i Tadeusz Gruszka. (usz)

Porażka koszykarzy ZSRR

Sensacyjnym zwycięstwem koszykarzy Kanady nad reprezentacją ZSRR, zakończył się kolejny mecz międzykontynentalnego Pucharu Koszykarzy. Reprezentacja Kanady pokonała w Toronto ZSRR 86:84 (39:36). (PAP)

Wczoraj w gmachu Urzędu Miejskiego członków ekipy podejmował I wiceprezydent Poznania Andrzej Wituski, który rego przychylnie dla spraw sportu raz jeszcze pozwoliła na doprowadzenie do końca wyprawy, której nikt od kilku lat nie potrafił w Polsce zorganizować, mimo licznych deklaracji (także instytucji zajmujących się sprawami sportu na co dzień). Wraz z życzeniami sukcesu Teresa Zarzeckańska otrzymała symboliczne klucze miasta.

W 100 lat od pokonania Kanady La Manche po raz pierwszy przez Anglika — kpt. Matthewsa Webba próbę tę podejmie pływaczka z Poznania. Zyczymy jej powodzenia w realizacji marzenia, które zapewne nieobce jest niemal każdemu z nas.

A. K.

Dokąd na weekend?

Felieton pod tym tytułem, zamieszczony w „Głosie” z 18 bm, wzbudził znaczne zainteresowanie. Poniżej publikujemy fragmenty niektórych listów na ten temat. Wszystkim autorom dziękujemy za przesłane uwagi.

Czy rzeczywiście nie ma żadnego sposobu, aby definitywnie zlikwidować te „koncerty na tysiąc tranzystorów” w publicznych miejscach wypoczynku? Czy nie można wydać stanowczego zakazu używania tam tranzystorów i pobierać mandatów karnych za takie głośne „koncertowanie”? Czy nie można wyeliminować z polskiego języka obco brzmiące słowa: weekend (jeszcze gorzej w odmianach deklinacyjnych: weekendowi, na weekendzie itp.). Jest prawdą, że tu brakuje odpowiedniego rodzimego rzeczownika, ale od czego są językoznawcy? (2660)

T. P. Poznań

Nie każdy zdecydował się na to, by ryzykować jazdę rano w wolną sobotę lub w niedzielę środkami komunikacji publicznej, bo najczęściej więcej z tego zdenerwowania i zmęczenia niż wszystkiego warze. Nie każdy też ma „cztery kółka”, by nimi pojechać na „spotkanie z przyrodą”. Dlatego, jako zagorzały od lat rybnik turystyki rowerowej gorąco do niej zachęcam. W wielu zapewne domach są gdzieś w piwnicy rowery — wystarczy przejechać ich stan techniczny, naprawić co trzeba i po kłopotach. Kupno roweru zresztą też nie stanowi nierozwiązalnego problemu, nawet dla osób mniej zarabiających. A przyjemności z takich rowerowych eskapad są bezsporne. Można jechać dosłownie w nieznane, można skrócić w każdą ścieżkę, nie jest się uzależnionym od rozkładów jazdy i od pojemności autobusu. Ewentualną awarię „dwóch kółek” (guma, łańcuch) nawet dziecko potrafi usunąć.

Ta forma spędzania weekendów (można przecież na rower zabrać nawet namiot dla całej rodziny) tak popularna i zyskująca na Zachodzie coraz więcej zwolenników, jakoś u nas wciąż jeszcze jest uprawiana przez nieliczne tylko rodziny. Spróbujcie, nawet już teraz, w najbliższą sobotę i niedzielę — nie pożałujecie! Nie będzie o rzeczy — taka moja rada — zabrac ze sobą oprócz niezbędnika (narzędzia i przybory do klejenia dętek), coś nieprzemakalnego na wypadek deszczu. Do spotkania na trasie! (2680)

GRZEGORZ KOWALSKI Kalisz

Zgadzam się z autorem „Co o tym sądzić?” z ubiegłego tygodnia, że wiele osób nie planuje (to znaczy: nie omawia uprzednio) sposobu spędzenia wolnego od pracy dnia. Gdy rano jest ładnie — po prostu mówi któregoś z rodziców albo dzieci: — Może pojedziemy do Strzeszyna? — i potem łapią capu wiktualii oraz stroje kąpielowe, by około dziesiątej przed południem wyruszyć do autobusu. Wtedy już oczywiście trudno no rozpatrywać inne możliwości, bo trzeba by znać rozkład jazdy i w ogóle wiedzieć, dokąd się udać, by był tam las, jezioro...

Warto rzeczywiście traktować weekend poważniej, to

znaczy z zasięgnięciem na kilka dni wcześniej informacji o warunkach dojazdu itp. Zwykle chyba korzystamy z usług w tym zakresie Wojewódzkiego Ośrodka Informacji Turystycznej, który ma w Poznaniu swą siedzibę przy Starym Rynku 77. (2679)

JANUSZ KOMOROWSKI Poznań

Należę również do tych, którzy ostatnią sobotę i niedzielę spędzili nie w Strzeszynie, lecz w Kiekrzu — natomiast był luźniejszy. Proszę jednak powiedzieć, co można innego zrobić, gdy o wolnej sobocie dowiadujemy się w czwartek, a czasem dopiero w piątek (raz, najwcześniej, w środę). Niektórzy znajomi stwierdzają, że w ich zakładach pracy jest podobnie. Złota przysłowa poradził sobie pewnego razu inaczej: wcale nie opłacało się, czy sobota jest wolna, czy nie — zdezorientowani pracownicy stawili się do pracy, później dowiedzieli się, że własnej inicjatywy odrabiali jakieś zaległości. A samemu nie (tak sądzę) zmienianie terminu wolnej soboty przez poszczególne zakłady?

Dopóki określona sobota będzie wolna od decyzji kierownika urzędnika w zjednoczeniu lub innej jednostce nadzórnej, nie ma mowy o planowaniu spędzenia weekendu i kończy się na Gołębiu Strzeszynie, sprzątaniu łóżka.

23 i 24 bm. chętnie wybiorę się na grzyby. Gdzie jednak w czwartek lub piątek można będzie zarezerwować noclegi? (2678)

JAN S. Poznań

Dokąd się wybrać na weekend, nie posiadając „czterech kółek”? Wyjazd na dalsze tereny, poza miasto, jest bardzo trudny do zrealizowania — wiadomo, komunikacja — morderca w obcym upałach. Ale byłby inny sposób dużo łatwiej dostępny, spędzenia miło i przyjemnie w niedzielę i sobotę. Gdzie? Otóż to! Dlaczego nie urządzić się u nas na peryferiach miasta, w parkach, laskach, tak zwanych „leśnych kawiarniach”? Jest taka jedna w Poznaniu — na Górczynie, przy dawnej petli tramwajowej (szkoda, że zlikwidowano tam dojazd tramwajami). Niestety, ta jedna „leśna kawiarnia” nie może starczyć dla półmilionowego miasta. Ale takie małe „bary-bufety” w Parku na Cytadeli, czy w Parku Tysiąclecia nie spełniają swego zadania.

Poznań posiada dużo zielonych wokół, nie ma jednak miejsc rekreacyjnych, odpowiednio wyposażonych i zagospodarowanych, a „weekend” to niekoniecznie przecież wyjazd daleko. (2674)

MARIA M. Poznań

Listy krótkie i rzeczowe są ja większe szanse publikacji. Anonimów nie publikujemy. Zastrzegamy prawo skracania korespondencji. Nasz adres: „Głos Wielkopolski” skrytka pocztowa 1074 60-559 Poznań.

Z Błażejewka

Sportowe kolonie dzieci PGR

Kolonie i obozy dla dzieci stwarzają okazję do rozszerzenia i urozmaicenia zajęć wychowania fizycznego i sportu w porównaniu z programem szkolnym. Placówki kolonijne dysponują z reguły lepszymi warunkami od tych jakie posiadają niektóre szkoły.

Ciekawą formę kolonii sportowych propaguje dla dzieci rodzin PGR LKS Orkan Zjednoczeniem PGR w Poznaniu. Od dwóch lat na ostatni turnus kolonii w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym PGR w Błażejewku przyjeżdżają dzieci, które wyróżniły się w masowych spartakiadach środowiskowych i rejonowych, organizowanych przez kombinaty PGR. Obok zajęć przewidzianych w programie każdej kolonii, wszyscy uczestniczą w obowiązkowych zajęciach sportowych.

W tym roku z tej formy kolonii korzysta 220 dzieci w wieku od 10 do 15 lat. Wszyscy, w zależności od uzdolnień, wieku i zaawansowania sportowego, ćwiczą w kilkudziesięciu grupach. Wychowawcami są studenci starszych roczników poznańskiej AWF. Niezależnie od tego do każdej grupy LKS Orkan oddelegował swoich trenerów lekkiej atletyki. Program zajęć sportowych przygotowany został przez Zakład Lekkiej Atletyki AWF w Poznaniu. Zabawowe formy zajęć pozwalają dzieciom na zapoznanie się z podstawowymi zasadami treningu sportowego.

Do dyspozycji kolonistów oddane zostały wszystkie urządzenia sportowe na miejscowym stadionie. Kierownictwo

kolonii przywykłe do tradycyjnych form pracy, wyraża się z uznaniem o kandydatkach na sportowców, podkreślając ich zaangażowanie i duże zdyscyplinowanie.

Pod koniec obozu planowana jest II Spartakiada Kolonii Sportowej PGR w Lekkiej Atletyce. Na pewno pojawią się nowe talenty sportowe, które znajdą opiekę w klubie, ale nie to jest najważniejsze. Cieszy natomiast fakt, że przeszło dwieście osób wyjedzie z kolonii zarażonych bakcylem sportu, zaznajomionych z podstawowymi formami i metodami ćwiczeń sportowych. W swoim środowisku wiejskim staną się często przykładem dla innych.

Inicjatywa działaczy LKS Orkan i WZ PGR w Poznaniu, wzbogaca współpracę na linii zakład pracy — klub i godna jest naśladowania. (fr)

Leszno

Polonia zaprasza

Sekcja pięcioboju Kolejowego Klubu Sportowego „Polonia 1912” w Lesznie wznowiła w tych dniach treningi.

Zajęcia pod kierunkiem wychowawcy wielu reprezentantów kraju — trenera Jana Pawlaka odbywają się w sali POSTIW przy ul. Waryńskiego w poniedziałki, środy i piątki w godzinach od 18 do 20.

Zapisy nowych członków przyjmują na treningach kierownik sekcji pięcioboju „Polonia” — Stanisław Kamiński. (R)

T. Zarzeckańska w ataku na Kanał La Manche

18 bm. wieczorem opuściła Poznań udając się do Francji ekipa, w składzie której znajduje się Teresa Zarzeckańska. Zamierza ona jako pierwsza Polka i pierwsza przedstawicielka pływaków krajów socjalistycznych podjąć próbę przepłynięcia Kanału La Manche z Calais (Francja) do Dover (Anglia).

Do Calais wyjechali także: Teofil Różański, dziennikarz poznańskiej TV jako kierownik ekipy i główny organizator wyprawy, Zbigniew Michalak — lekarz, Mirosław Rybkowski — trener i Adam Dźwilkowski — kierowca. Na własny koszt z wyprawą udaje się nad Kanał La Manche wiceprezes Oddziału Marynistów Polskich w Poznaniu — Mieczysław Chojnacki. Pierwszą czwórka oraz T. Zarzeckańska to członkowie Poznańskiego Klubu Pływaczy LOK „Delfin”.

T. Zarzeckańska, 29-letnia pływaczka, b. rekordzistka Polski i zawodniczka Lecha, od trzech lat poważnie nosiła się z zamiarem przepłynięcia Kanału La Manche. Wiedząc, że — choć trasa wynosi około 40 km w linii prostej (około 33 km) i są tzw. maratony mor

skie rozgrywane na znacznie dłuższych odcinkach — zrealizowała nie tego zamiaru jest bardzo trudne (ze względu na niską temperaturę wody — przeciętnie 17 st. C, liczne chłodne prądy oraz zmieniającą się pogodę), przygotowywała się do tego przedsięwzięcia bardzo sumiennie. Trenowała przez rok — od jesieni do wiosny — na basenie przy ul. Chwiałkowskiego, a latem na otwartych akwenach, ostatnio zaś nad Bałtykiem w Mielinie.

Wyprawa do Calais doszła do skutku dzięki wielu ludziom dobrej woli. Zorganizowano ją wyłącznie własnymi, poznańskimi siłami. Pomoc finansową okazał Urząd Miejski Poznania. Fabryka Samochodów Rolniczych przekazała ekipie kolorowo wymalowanego „Tarpana”. Na masce samochodu znalazły się informacje (po francusku i angielsku) o charakterze i celu wyprawy. Pomoc udzieliły ekipie także i inne poznańskie zakłady pracy oraz Gruzdzkie Zakłady Przemysłu Gumowego „Stomil”. Nie można również nie wspomnieć o osobistym

zaangażowaniu w przygotowanie przewodniczącego Rady Kultury Fizycznej i Turystyki WRZZ — Tadeusza Piłki.

Wczoraj w gmachu Urzędu Miejskiego członków ekipy podejmował I wiceprezydent Poznania Andrzej Wituski, który rego przychylnie dla spraw sportu raz jeszcze pozwoliła na doprowadzenie do końca wyprawy, której nikt od kilku lat nie potrafił w Polsce zorganizować, mimo licznych deklaracji (także instytucji zajmujących się sprawami sportu na co dzień). Wraz z życzeniami sukcesu Teresa Zarzeckańska otrzymała symboliczne klucze miasta.

W 100 lat od pokonania Kanady La Manche po raz pierwszy przez Anglika — kpt. Matthewsa Webba próbę tę podejmie pływaczka z Poznania. Zyczymy jej powodzenia w realizacji marzenia, które zapewne nieobce jest niemal każdemu z nas.

A. K.

WIELKI KIERMASZ SZKOLNY

OBUWIA, GALANTERII SKÓRZANEJ, ODZIEŻY I PRZEBORÓW SZKOLNYCH

ZAPRASZAMY NA STARY RYNEK

POLECAMY:

- obuwie skórzane, tekstylno-gumowe, gimnastyczne i sportowe
- tornistry, teczki, torby na ramię, piórnik itp.
- fartuszki i bluzy szkolne z dzianiny „STILTEST”
- przybory szkolne.

codziennie w okresie od 17—24 sierpnia br. w następujących godzinach:

w niedzielę — od godz. 9—16
w pozostałe dni — od godz. 12—18

ZYCZYMY UDANYCH ZAKUPÓW!

4702-K1

Wielkopolskie Przedsiębiorstwo Turystyczne

„PRZEMYSŁAW”

ZWRACA SIĘ DO MIESZKAŃCÓW
MIASTA POZNANIA Z PROŚBĄ

O ZGŁASZANIE WOLNYCH POKOI

na kwaterowanie przyjezdnych.

Wolne pokoje zgłaszać można na czas trwania imprezy targowej w miesiącu październiku, a także na okres całego roku.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela Recepcja
Główna W. P. T. „Przemysław”, ul. Głogowska 16,
— telefon nr 651-63.

4053-K1

JUŻ NIEDŁUGO DO SZKOŁY!

- FARTUSZKI, SPODNIĘ, BLUZY, TECZKI, POŁBUTY, OBUWIE GIMNASTYCZNE, ART. PAPIERNICZE
- INNE ARTYKUŁY SZKOLNE W SZEROKIM WYBORZE

POLECAJĄ SKLEPY BRANŻOWE

Spółem

NA TERENIE POZNANIA I WOJEWÓDZTWA POZNAŃSKIEGO

4687-K1

Praca • Nauka

Zatrudnię mechanika samochodowego. Zenon Florzak, Osieczna k. Leszna. 20113g.

potrzebny pracownik do wszelkich prac w gospodarstwie. Konarzewo, ul. Szkolna 6. 20144g.

szusza zatrudnię na do mych warunkach. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20145g.

Zatrudnię kulturalną panią do opieki nad 1,5-letnim dzieckiem, na dobrych warunkach. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 19947g.

Zatrudnię murarzy, pomocników, lastrykarzy, parkietarzy. Oferty Poznań 37, skr. pocztowa 20102g.

Kupno • Sprzedaż
Kupię bony PeKaO. Ostrów Wlkp., tel. 42-13. 2061g.

Kupię gabinet dentystyczny. Adres wskaże „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 17860g.

Wózki dziecięce poleca zakład ślusarski, Konin, Dąbrowskiego 2. 1403-K2

Tanio sprzedam sypialnię jasną (czeczot), w bardzo dobrym stanie. Poznań — Kościuszki 21 m. 8, po godz. 15. 19049g.

Samochody

Sprzedam Trabantę 601. Głogowska 115a m. 20. 21230g.

Sprzedam Starę 25, po kapitalnym remoncie. Kasperowicz, Wolsztyn, ul. Strzelecka 5, tel. 532. 1006p.

Sprzedam Zastavę 750, stan dobry. Środa Wlkp., ul. Powstańców 16 m. 2, godz. 16—20. 1036p.

Sprzedam Warszawę Pickup Combi. Zerków k. Jarocina, ul. Jarocińska 25, tel. 51. 20127g.

Lokale

Studentka medycyny, poszukuje pokoju jednoosobowego. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 16388g.

Małżeństwo z 2,5-letnim dzieckiem, wynajmie pokój na okres 1 roku. Najchętniej nieumeblowany. Oferty — „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 21267g.

Pokoju z wygodami w centrum, na okres roku, poszukują dwie studentki. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 20187g.

Zamienię 2 mieszkania 3 pokoje z kuchnią, korytarz i łazienka wspólne oraz pokój z kuchnią — na 1 czteropokojowe. Oferty — „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20175g.

Starsze bezdzietne małżeństwo, poszukuje pokoju z kuchnią w Lesznie. Zapłaci za rok z góry. Leokadia Wronska, Leszno, Matejki 1. 20283g.

Zamienię pokój wyłączonej w łóżko — na większe mieszkanie. Tel. 606-91. 20239g.

Pani poszukuje pokoju w Poznaniu od września do grudnia. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20245g.

Kupię mieszkanie M-2. Oferty — „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20265g.

Studentka anglistyki z koleżanką, poszukuje pokoju. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20115g.

Nieruchomości

Sprzedam gospodarstwo rolne 7 ha z inwentarzem lub bez, blisko trasy E-8. Stanisław Langner, Gieratowo, poczta Nekla. 1084p.

Sprzedam gospodarstwo 6 ha, w tym 2 ha łąki, przy budynkach. Budynki duże, murowane, w dobrym stanie. Teresa Woźniak, Ujazd, poczta Kiszewo. 1003p.

Kupię domek gospodarczy do zamieszkania, do bra komunikacja miejska. Adres wskaże „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20218g.

Kupię parcelę nad jeziorem, w promieniu 30 km od Poznania. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20223g.

Kupię dom w Poznaniu, może być w stanie surowym. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 19984g.

Sprzedam dom z ogrodem, w rozliczeniu mieszkanie 2 X po 2 pokoje, kuchnia lub 1 mieszkanie 4-pokojowe. Adres wskaże „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20179g.

Oddam piętrową willę — na biura, oddzielne wejście, około 60 m². Adres wskaże „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 19978g.

Różne

Wypożyczalnia najmniejszej garderoby ślubnej, wieczorowej, welonów i nakryć do chrztu. Mickiewicza 20. 21003g.

Poszukuje garażu w okolicy Łazarza. Oferty — „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20184g.

Matrymonialne

Czterdziestoletni, rozwiedziony, wzrost, wykształcenie średnie, pogodnego usposobienia, z mieszkaniem — pozna kulturalną panią. Dziecko mile widziane. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 20210g.

Wdowa samotna, młodej prezencji, znudzona samotnością, mieszkanie, materialnie niezależna, pozna samotnego pana około 60 lat, z wyższym wykształceniem, przystojnego, bez żadnych nałogów. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 19986g.

UWAGA — ABSOLWENCI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH!

Dyrekcja Poznańskiego Przedsiębiorstwa
Budownictwa Przemysłowego nr 2 w Poznaniu,
ulica Marchlewskiego 128

OGŁASZA NABÓR UCZNIÓW

do Zasadniczej Szkoły Budowlanej przy PPBP-2
w Poznaniu — na rok szkolny 1975/76

W NASTĘPUJĄCYCH ZAWODACH:

- ◆ MURARZ - TYNKARZ,
- ◆ BETONIARZ - ZBROJARZ,
- ◆ MONTER KONSTRUKCJI ŻELBETOWYCH,
- ◆ MONTER KONSTRUKCJI DREWNIANYCH — CIEŚLA,
- ◆ MONTER WEWNĘTRZNYCH INSTALACJI BUDOWLANYCH,
- ◆ MECHANIK MASZYN BUDOWLANYCH,
- ◆ STOLARZ BUDOWLANY.

Nauka trwa dwa lata (w klasie mechanik maszyn budowlanych i stolarz budowlany 3 lata), każdy uczeń w Zasadniczej Szkole Budowlanej PPBP-2 otrzymuje wynagrodzenie:

- w I roku nauki:
do ukończenia 16 lat — 250,— zł
po ukończeniu 16 lat — 520,— zł
- w II roku nauki:
w zawodach instal. i mech. — 360,— zł
w zawodach budowlanych — 600,— zł
- w III roku nauki — stawka osobistego zaszerzowania w wysokości 6,20 zł/godz. plus premia w wysokości do 25 proc. miesięcznego zarobku oraz nagroda z funduszu zakładowego.

PONADTO DYREKCJA PPBP-2 — ZAPEWNI:

- młodzieży nie mającej warunków dojazdu, miejsce w internacie (Dom Młodego Robotnika),
- bezpłatną odzież roboczą i wyściółkę,
- narzędzia pracy oraz inne świadczenia wynikające z układu zbiorowego pracy w budownictwie,
- codzienny jednorazowy bezpłatny posiłek regeneracyjny — wzmacniający.

Po zakończeniu Szkoły absolwenci mają zapewnioną dobrze płatną pracę oraz pomoc w uzyskaniu mieszkania spółdzielczego.

Uczniów zdolnych i chętnych do dalszej nauki kierujemy do Technikum Budowlanego dla Pracujących.

Bliższych informacji udziela oraz zgłoszenia przyjmuje — Sekcja Szkolenia i Adaptacji PPBP-2 w Poznaniu, ul. Marchlewskiego 128 — telefon 650-51. 4085-K1

ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH
Poznańskiej Fabryki Łożysk Tocznych
w Poznaniu, ul. Krańcowa nr 9

PRZYJMUJE DODATKOWO KANDYDATÓW NA NOWY ROK SZKOLNY

do ZASADNICZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ

o specjalności:

- tokarz — chłopców i dziewczęta,
- mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych — chłopców,
- szlifierz — chłopców i dziewczęta.

Nauka trwa trzy lata.

Uczniowie otrzymują wynagrodzenie:

- w I roku — 300,— zł miesięcznie,
- w II roku — 480,— zł miesięcznie,
- w III roku 780 — 1.100,— zł miesięcznie.

Ponadto wyróżniający się uczniowie otrzymują premie kwartalne w wysokości 20 procent.

do LICEUM ZAWODOWEGO

o specjalności mechanik obróbki skrawaniem.

Nauka trwa cztery lata.

Do Liceum przyjmowani są chłopcy i dziewczęta, wyróżniający się w nauce.

Uczniowie niezamożni otrzymują stypendium.

Kandydaci winni złożyć w sekretariacie szkoły

następujące dokumenty:

1. podanie z życiorysem,
2. świadectwo ukończenia szkoły podstawowej, (tymczasowe zaświadczenie ze szkoły, stwierdzające, że kandydat jest uczniem 8 klasy, z równoczesnym podaniem ocen za I półrocze),
3. odpis aktu urodzenia lub dowód osobisty matki do wglądu,
4. pięć fotografii,
5. szkolne świadectwo zdrowia.

Wszystkim absolwentom zapewnia się zatrudnienie w Poznańskiej Fabryce Łożysk Tocznych, a absolwentom ZSZ — możliwość dalszej nauki w 3-letnim Technikum Mechanicznym dla Pracujących, wchodzącym w skład zespołu szkół.

SZKOŁA NIE POSIADA INTERNATU.

4052-K1

Poznańskie Zakłady Zielarskie
„HERBAPOL”

Poznań, ulica Towarowa 47/51

WYDZIERŻAWIĄ NATYCHMIAST

POMIESZCZENIA

w Poznaniu lub okolicy w promieniu do 10 km — z przeznaczeniem na magazyn surowców zielarskich. Powierzchnia obiektu — powyżej 200 m²

Oferty prosimy składać do Działu Kontraktacji i Skupu PZZ „Herbapol” Poznań, ul. Towarowa 47/51 — tel. 610-21, w. 20.

4682-K1

Spółdzielnia Inwalidów „Metalowiec”
w Poznaniu,

ul. Bułgarska 39a, telefon 67-60-31

POSZUKUJE KOOPERANTA

w sektorze gospodarki społecznej

NA WYKONANIE

obróbki galwanicznej galanterijnej:

(miedziowanie, niklowanie, chromowanie, kadmowanie i cynkowanie) oraz termicznej (nawęglanie, hartowanie) elementów średniej wielkości o wymiarach do 100×35 mm.

Przewidujemy zawarcie umów wieloletnich.

Jest również możliwość doraźnego zlecenia wyż. wym. prac.

Bliższych informacji udziela dział kooperacji, tel. 67-60-31, wewn. 23.

3970-K1

Poznańska Spółdzielnia Mleczarska
INFORMUJE, ŻE W CHWILI OBECNEJ
ZNAJDUJE SIĘ W SPRZEDAŻY —

MAŚLANKA

w opakowaniu zastępczym o nadruku:
„mleko 3,2 proc. homogenizowane”
Cena 1 litra maślanki — 3 zł.

Jednocześnie informujemy, że aktualnie
nie produkuje się mleka 3,2 proc. w opa-
kowaniu foliowym, a więc nie istnieje
możliwość ewentualnej podmiary. Stoso-
wanie opakowania zastępczego jest jedyną
możliwością dostawy maślanki na rynek
poznański.

Za powyższe PSM — przeprasza konsu-
mentów. 4903-K1

Pracownicy poszukiwani

**Przedsiębiorstwo Handlu Odzieżą „OTEX” w
Poznaniu, pl. Wolności 3 — zatrudni zaraz**
palaczy c. o. do pracy w Zakładzie Obrotu
Magazynowego przy ul. Kopanina 53/66.

Warunki pracy i płacy do omówienia w Dzia-
le Kadr i Szkolenia Zawodowego — pl. Wolno-
ści 3 — tel. 555-60.

**Studencka Spółdzielnia Pracy „Akademik” —
Poznań, ul. Fredry 7 — zatrudni:**

- bufetowe,
- pomoce kuchenne.

Informacji i bliższych danych udziela się pod
adresem j. w. i nr telefonu 580-01 w. 36.

4562-K1

**Poznańskie Przedsiębiorstwo Instalacji Prze-
mysłowych w Poznaniu — zatrudni zaraz:**

1. Specjalistę średniej techniki obliczeniowej
— wymagane wykształcenie wyższe lub śred-
nie — oraz znajomość księgowości i pro-
gramowania.
2. Kierownika hali maszyn peryferyjnych
(przygotowanie maszynowych nośników in-
formacji) — wymagane wykształcenie wyż-
sze lub średnie.
3. St. operatora maszyn średniej techniki
obliczeniowej — wymagane wykształcenie
średnie.
4. St. operatora maszyn dziurkujących i spr-
awdzających — wymagane wykształcenie
średnie.

Warunki pracy i płacy do uzgodnienia w
Dziale Spraw Pracowniczych — Poznańskiego
Przedsiębiorstwa Instalacji Przemysłowych —
Poznań, ul. Danielaka 2 (pierwsza ulica w pra-
wo za wiaduktem górzyńskim). 4753-K1

**Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego
„Budostal-4”, Generalny Wykonawca Budowy
Huty „Katowice” — zatrudni natychmiast:**
— specjalistę d/s kontroli funduszu plac,
— maszynistki biegle piszące,
— pracowników fizycznych w zawodach: be-
toniarzy, blacharzy, dekarzy, cieśli, mura-
rzy, malarzy, zbrojarzy, operatorów sprze-
tu ciężkiego i średniego, kierowców z I i II
kategorią prawa jazdy, elektryków z uprawn-
ieniami bez ograniczeń, ślusarzy remontu
maszyn budowlanych, monterów konstruk-
cyjnych, spawaczy, elektryczno-gazowych,
mechaników, blacharzy i elektryków samo-
chodowych, pracowników do straży prze-
mysłowej, robotników niewykwalifikowa-
nych, absolwentów zasadniczych szkół za-
wodowych na wstępny staż pracy.

Zapewnia się:

- wynagrodzenie wg układu zbiorowego pra-
cy w budownictwie,
- dla pracowników zamieszkujących nie mel-
dowanych na pobyt stały w miejscu budo-
wy, a zamieszkujących w hotelach robotni-
czych lub w kwaterach prywatnych, przysłu-
guje dodatek za rozłąkę — 30 zł dziennie,
— specjalny 25-proc. dodatek do płacy zasad-
niczej,
- dla robotników bezpłatne posiłki regenera-
cyjne wydawane przez cały rok,
- wyżywienie w stołówkach po zniżonych
cenach,
- odpowiednie warunki socjalno-bytowe,
- bezpłatne zakwaterowanie w hotelach ro-
botniczych lub w kwaterach prywatnych,
- możliwość zdobycia zawodu i podniesienia
kwalifikacji.

Do podjęcia pracy należy zgłaszać się z do-
wodem osobistym, książeczką wojskową i ubez-
pieczeniową (ostatnim świadectwem szkolnym
i zawodowym).

Zgłoszenia przyjmuje Dział Zatrudnienia
i Płac — Centralny Punkt Przyjęć PBP „Budo-
stal-4” w Dąbrowie Górniczej, ul. Tworzeń 101
w godzinach od 7—15.

Dojazd pociągami do dworca w Dąbrowie
Górniczej, a następnie autobusem WPK nr 18,
27 lub 55 — do przystanku obok Głównego
Placu Budowy. 1957-K2

**Poznańskie
Zakłady Sprzętu Ortopedycznego**
Poznań, ul. Przemysłowa 15/17

Z A W I A D A M I A J A

o zmianie numeru telefonu — z 33-12-08

NA 33-12-51.

Numer telefoniczny Dyrektora PZSO —
33-09-42 — pozostaje bez zmian.

4904-K1

„FORMA”
Spółdzielnia Pracy Rękodzieła Artystycznego
w Poznaniu, Stary Rynek 52 b

zawiadamia,

że z dniem 1 września 1975 roku

URUCHAMIA PUNKT USŁUGOWY

dla ludności

w zakresie:

- ręcznego malowania tka-
nin odzieżowych ze stilo-
nu, torlenu i bawełny,
- poduszek dekoracyjnych
i narzut, wykonywanych
szydełkiem z przędzy weł-
nianej,

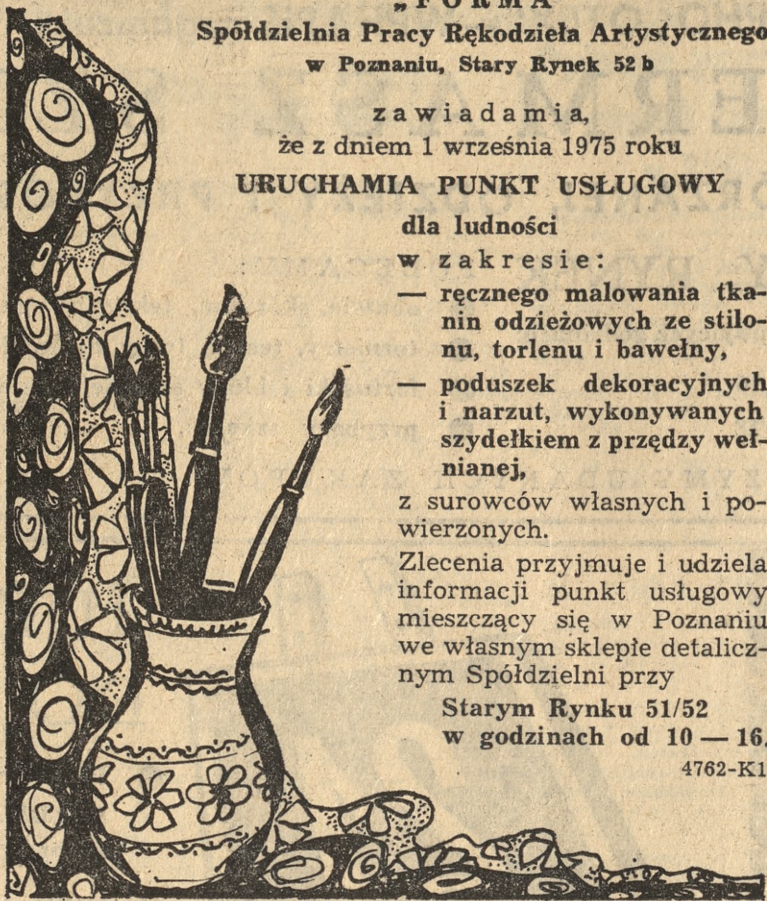
z surowców własnych i po-
wierzonych.

Zlecenia przyjmuje i udziela
informacji punkt usługowy
mieszczący się w Poznaniu
we własnym sklepie detalicz-
nym Spółdzielni przy

Starym Rynku 51/52

w godzinach od 10 — 16.

4762-K1

**SPÓŁDZIELNIA PRACY „ŚWIT”
w Poznaniu**

zawiadamia P. T. Klientów, że

ZOSTAŁ OTWARTY

**PUNKT PRZYJĘĆ
NA OSIEDLU PRZYJAŹNI NR 132**

który przyjmuje usługi
do wykonania w zakresie:

- chemicznego czyszczenia
i farbowania garderoby,
- prania bielizny i koszul,
- czyszczenia i prania dywanów,
- czyszczenia i modernizacji
krawatów,
- artystycznego cerowania.

GWARANTUJEMY WYSOKĄ JAKOŚĆ
i TERMINOWĄ USŁUGĘ.

**Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Sa-
mochodowej Oddział II Towarowo-Spedycyjny
w Poznaniu, ul. Traugutta 1/9 — zatrudni
natychmiast:**

- kierowców: kat. „B” i „C” prawa jazdy
(możliwość podwyższenia prawa jazdy na
kursie wewnątrzzakładowym PKS);
- kierowców: kat. „D” prawa jazdy;
- operatorów dźwigów samochodowych —
z równoczesnym uprawnieniem kierowcy
kat. „C”;
- operatora koparki.

Warunki pracy i płacy do uzgodnienia w
Dziale Spraw Osobowych — pokój 109.

4812-K1

**Nowo uruchomione Zakłady Mechaniczne Prze-
mysłu Poligraficznego „Grafmasz” w Poznaniu,
ul. Rycerska 51 — zatrudni zaraz:**

- stolarzy,
- tokarzy,
- tokarzy - wytaczarzy,
- frezerów.

Warunki pracy i płacy do uzgodnienia w
Dziale Kadr, pokój nr 1.

4743-K1

Spółdzielnia Inwalidów „Jedność” w Poznaniu

— zatrudni natychmiast
inwalidów z aktualną grupą KIZ bez kwa-
lifikacji, do nawijania cewek, z możliwością
przyuczenia do zawodu.

Warunki pracy i płacy do omówienia w dzia-
le kadr Spółdzielni, Poznań, ul. Dąbrowskie-
go 97 E.

4730-K1

**WOJEWÓDZKA KOMENDA
STRAŻY POŻARNYCH
w Poznaniu**

zawiadamia, że w związku z włączeniem
do zakładowej centrali automatycznej —
z dniem 15 lipca 1975 roku
nastąpiła zmiana numerów telefonów:

- ♦ Wojewódzkie Stanowisko Kierowania:
38-52-80 i 599-01;
- ♦ Oficer dyżurny WKSP: 38-53-33;
- ♦ numer kierunkowy centrali: „385”.

Informację o numerach wewnętrznych
można uzyskać pod numerem 38-52-80.

4217-K1

Uwaga Zbieracze! — Uwaga Młodzieży Szkolnej!

Poznańskie Zakłady Zielarskie „HERBAPOL”

Poznań, ul. Towarowa nr 47/51

**SKUPUJĄ BEZ OGRANICZENIA
kwiat kocanki, kwiat lipy, ziele dziurawca**

i płacą za 1 kg surowca:

	Cena za 1 kilogram suche	świeże
— kwiat kocanki	40,—	9,—
— kwiat lipy	70,—	19,—
— ziele dziurawca	15,—	3,—
— kwiat bławatka	230,—	50,—
— kwiat jasnoty białej	350,—	40,—
— kwiat krwawnika otarty	18,—	—
— kwiat ostróżki polnej	120,—	—
— kwiat rumianku	55,—	9,90
— liść brzozy	10,—	1,80
— ziele bratka polnego	30,—	3,50
— ziele krwawnika	9,—	1,30
— ziele polonicznika	45,—	8,—

Dostawy surowców świeżych przed zbiorem należy uzgod-
nić z najbliższym punktem skupu na terenie Oddziału Tere-
nowego „Herbapol”:

— we Wrześni, ul. Lenina 27 — telefon 318
— w Lesznie, ul. Okrężna 4 — telefon 28-47

Surowiec w stanie suchym skupują wszystkie punkty sku-
pu na terenie wył. wym. oddziałów, oraz na terenie Oddziału:
— Skoki, ul. Findera 11 — telefon 28

Szczegółowych informacji przed przystąpieniem do zbioru
ziół odnośnie suszenia i dostawy surowców świeżych, jak
i suszonych udzielają wszystkie punkty skupu ziół wyżej
wymienionych oddziałów.

4565-K1

Przetargi

**Biuro Studiów i Projektów Energetycznych
„Energoprojekt” w Poznaniu — ogłasza**

**PRZETARG NIEOGRANICZONY na wy-
konanie prac budowlanych, związanych
z wymianą dźwigów osobowych w budynku
Biura przy ul. Piekary 19 w Poznaniu.**

Bliższe informacje, jak również dokumenta-
cja techniczna do wglądu w Dziale Administra-
cji i Zaopatrzenia Biura — ul. Piekary 19, po-
kój 204, telefon 734-31, gdzie należy składać
oferty.

Komisijne otwarcie ofert nastąpi w termi-
nie 14 dni od daty ukazania się ogłoszenia o go-
dzinie 10, pokój 204, ul. Piekary 19.

W przetargu mogą brać udział przedsiębior-
stwa państwowe, spółdzielcze i prywatne.
Zastrzegamy sobie prawo wyboru oferenta
oraz unieważnienia przetargu bez podania
przyczyn. 4572-K1

KWATERY

w pobliżu ul. Pokrzywno (Szczepan-
kowo - Krzesiny - Splawie - Żegrze)

WYNAJMIE DLA PRACOWNIKÓW
(mężczyzn)

Przedsiębiorstwo

**Robót Instalacyjno-Montażowych
Budownictwa Rolniczego w Poznaniu**
ul. Pokrzywno 59 a, tel. 742-01, wewn. 66

4255-K1

Praca • Nauka

Opiekunka do dzieci po-
trzebna, możliwość zamie-
szkania. Umińskiego 24
m. 1, godz. 16—21. 21623g

Piekarz, uczeń, sprzedaw-
czyń, potrzebni. Poznań,
Garbary 65 m. 1. 19896g

Uczennicę przyjmie (gorse-
ciarstwo), Piekary 11.
18298g

Uczeń do warsztatu napra-
wy Polskiego Fiata, po-
trzebny zaraz. Poznań-U-
multowo, Poznańska 41.
21486g

Przyjmie fryzjerkę, praca
stała. Zakład — ul. Śnia-
deckich, narożnik ul. Gło-
gowskiej. 21536g

Potrzebna opiekunka do
dzieci (2 lata i 4 lata), na
stałe lub dochodząca, ul.
Palacza. Wynagrodzenie
bardzo dobre. Oferty „Pra-
sa”, Grunwaldzka 19 dla
21345g.

Potrzebna na stałe, mło-
da osoba, bardzo dobre
warunki, oddzielny pokój,
możliwość nauki. Oferty
pismem: Jadwiga Macie-
jewska, ul. Cicha 5 m. 2,
00-353 Warszawa. 1948-K2

Przyjmie pomoc do dzieci
2,5 i 8 lat, warunki bar-
dzo dobre. Poznań, Os.
Boh. II Wojny Światowej
62 m. 7, informacje po go-
dzinie 16. 20297g

Fryzjerka damsko-męska,
posada stała, potrzebna.
Oferty — „Prasa”, Grun-
waldzka 19 dla 20345g.

Kupno • Sprzedaż

Kupię bony PeKaO. Tel.
606-91. 20237g

Kolekcjoner — kupi przed
wojenne monety polskie
i niemieckie, nawet poje-
dynce. Oferty „Prasa”,
Grunwaldzka 19 dla 19191g

Kupię nową lampę kine-
skopową bezimplozyjną
typ AW 47-91 B lub re-
generowaną, z gwaran-
cją. Oferty „Prasa”, Grun-
waldzka 19 dla 20112g.

Motor powyżej 500 ccm,
pilnie kupię. Waldemar
Michalski, zam. Jezydów
2a, 73-108 Kobyłanka —
woj. szczecińskie. 20132g

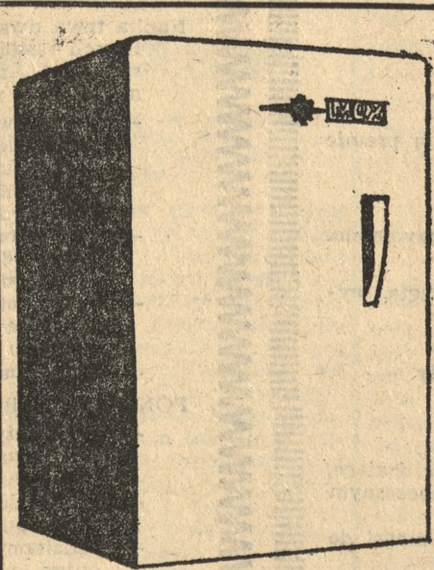
Sprzedam ogródek dre-
nowy z altaną w Pozna-
niu. Adres wskazać „Pra-
sa”, Grunwaldzka 19 dla
20138g.

Sprzedam łóżko dziecięce
podwójne (piętrowe) i
szafkę. Tel. 66-02-01, po-
godz. 16. 20146g

Sprzedam meble „Wiro-
na”. Os. Wielkiego Pa-
dziernika 3 m. 95, po sta-
demnastaj. 21382g

Sprzedam kurczaki 8-10
tygodni. Swarzędz, ul. 10
Rabowicka 10 (za składni-
cą złomu). 20293g

Sprzedam cebulki tulipa-
nowe do pedzenia i sadze-
nia. Tel. 446-09. 20294g

**OSZCZĘDZASZ
CZAS**

**zachowujesz trwałość artykułów
kupując lodówkę z importu**

- typ Mińsk-5 o pojemności 180 l — w cenie 7.500,— zł
- typ Mińsk-6 o pojemności 240 l — w cenie 8.500,— zł

**W SKLEPACH „ARGED”,
również na raty przy wpłacie 1.500,— lub 1.700,— zł.**

SKLEPY „ARGED” ZAPRASZAJĄ.

4739-K1

OFERTA PEWEX-u...

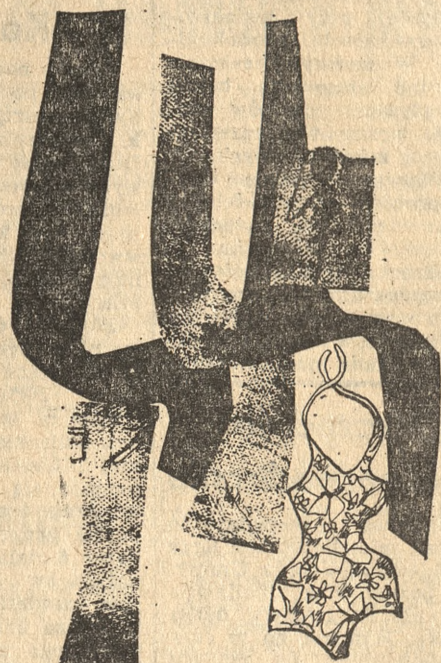
Przedsiębiorstwo Eksportu Wewnętrznego
„PEWEX”
Oddział w Poznaniu

POLECA

- BLUZECZKI z włókien syntetycznych
  - KOSTIUMY KĄPIELOWE
  - WZORZYSTE KOSZULE MĘSKIE
  - KURTKI i SKAFANDRY dla pań i panów
  - SPODNIE i KURTKI z tkaniny texas
  - TKANINY sukienkowe, ubraniowe i płaszczowe
- PRODUKCJI ZAGRANICZNEJ I EKSPORTOWEJ
PRODUKCJI KRAJOWEJ.

SPRZEDAŻ PROWADZA
PLACÓWKI „PEWEX-u”

- ◆ **POZNAN**
— Mielżyńskiego 14 (PDT VIII p.)
— Świerczewskiego 12
(tylko dzierżawa i koszule)
— Garbary 38
- ◆ **GNIEZNO**
— Warszawska 8
- ◆ **KALISZ**
— 3 Maja 21
- ◆ **KĘPNO**
— Wiosny Ludów 14
- ◆ **WRZEŚNIA**
— Obrońców Stalingradu 30
- ◆ **PIŁA**
— Bucza 34
- ◆ **OSTRÓW**
— Królowej Jadwigi 6
- ◆ **KOŁO**
— Nowowarszawska 3
- ◆ **LESZNO**
— Zwycięstwa 1
- ◆ **KONIN**
— Dworcowa 1
— 20-lecia PRL 9
- ◆ **KROTOSZYN**
— Dr. Bolewskiego 6
- ◆ **TUREK**
— Nowotki 2

ZAPRASZAMY!

4655-K

2 pokoje, kuchnia, łazienka, piec — zamienię na pokój z kuchnią, c. o. Oferty — „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 19969g.

Zamienię kawalerkę — bloki, Ostrzeszów — na podobne lub M-2 w Kaliszu — Ostrowie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20111g.

Starsza pani, poszukuje pokoju na Raszynie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20166g.

W Kaliszu, nowe mieszkanie M-3 — zamienię na podobne w Poznaniu. Tel. 78-25-26. 20173g

Pracująca panienka — poszukuje pokoju (Stare Miasto — Jeżyce). Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 21417g.

Studentka anglistyki, pilnie poszukuje pokoju z wygodami. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 21112g.

Studentka poszukuje pokoju w centrum Poznania. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 19991g.

Zguby • Różne

W dniu 12. VIII. br. na dworcu w Promnie, znalezione pozłacany damski zegarek z dedykacją. Informacji udzielić — tel. 647-89. 31496g

W wypadku ulicznym 13 bm., po południu w śródmieściu — zgubiono czar na dużą teczkę z notatkami naukowymi. Uczelwy znalazła proszony o zwrot za wynagrodzeniem. Orzeszkowej 9/11 m. 3a — Michałowski. 21655g

Dnia 17. 8. 75 r. około 21, zgubiono w okolicy Rynku Łazarskiego brązowy zegarek damski. Zgłoszenia za wynagrodzeniem — Pożnań, ul. Kolejowa 40 m. 6. 21717g

Znaleziono psa wilczurą. Nad Potokiem 33 m. 2. 21657g

Wspólnika ogrodnika, poszukuje do czynnej szklarni. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 19971g.

Szczepankowo! Szklarnie ogrzewane 300 m² z asparagusem, oddam w dzierżawę. Tel. 712-40. 20169g

Naprawa lodówek. Łukaszeński, tel. 740-87. 19252g

Dogodne usługi chemicznego czyszczenia dywanów, mebli wyściełanych — na miejscu u klienta. Zgłoszenia telefoniczne — 454-69, rano, wieczorem. 19485g

Poszukuję mistrza, lakiernika samochodowego. Oferty — „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 21121g.

Poszukuję garażu lub miejsca pod garaż (Solaż). Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20373g

Nieruchomości

Z powodu wyjazdu za granicę, sprzedam pilnie dochodową, zadzierżawioną działkę o powierzchni 3750 m², nadającą się pod budowę, położoną w Gnieźnie — Skierszewo. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 19670g.

Poszukuję mieszkania, 2 pokoje z kuchnią i ogrodem w Poznaniu — sprzedam, cena 350.000 zł. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20198g.

Sprzedam piętro komfortowej willi w Słupcy lub wynajmę instytucji — biura albo kwatery. Adres wskaże „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20190g

Dyrekcja Przedsiębiorstwa Handlu Spożywczego
ODDZIAŁ OGÓLNOSPOŻYWCZY w Poznaniu

ZAPRASZA
DO NOWO URUCHOMIONEGO SKŁĘPU
PRZY UL. MYLNEJ.

ŻYCZYMY UDANYCH ZAKUPÓW!

4782-K1

Poznańskie Przedsiębiorstwo Konstrukcji Stalowych
i Urządzeń Przemysłowych „Mostostal” - Poznań,
ul. Wołowska nr 70

PRZYJMUJE ZGŁOSZENIA UCZNIÓW

do Zasadniczej Szkoły Zawodowej - Przyzakładowej

W ZAWODACH:

- ◆ mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych i chemicznych,
- ◆ mechanik maszyn budowlanych.

WARUNKI PRZYJĘCIA:

ukończone 8 klas szkoły podstawowej, dobry stan zdrowia stwierdzony przez lekarza zakładowego oraz ukończony 15 rok życia.

UCZNIOWIE w czasie nauki otrzymują wynagrodzenie:

- I klasa — 310,— zł miesięcznie,
- II klasa — 495,— zł miesięcznie,
- III klasa — 6,20 zł/godz.

oraz pieniężna nagroda kwartalna do 20 proc. wynagrodzenia za dobre wyniki w nauce i wzorowe zachowanie.

PONADTO UCZNIOWIE OTRZYMUJĄ:

- bezpłatne ubrania wyjściowe jedno w roku,
- ortalionową kurtkę ocieplaną na cały czas nauki,
- posiłki regeneracyjne przez cały rok szkolny, oraz inne świadczenia wynikające z układu zbiorowego pracy w budownictwie.

Uczniowie znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, w szczególności sieroty i półsieroty osiągający pozytywne wyniki w nauce mogą otrzymać w klasie I i II zasiłki w wysokości 300,— zł miesięcznie.

Uczniowie zamiejscowi zostaną zakwaterowani na koszt Przedsiębiorstwa na stacjach prywatnych.

Absolwent szkoły może kontynuować naukę w 3-letnim Technikum Budowlanym na Wydziale Mechanicznym dla Pracujących.

Blizszych informacji udziela i zapisy przyjmuje Dział Szkolenia Zawodowego (I piętro, pokój 118, telefon 67-60-71, wewn. 124).

Dojazd do Przedsiębiorstwa autobusem MPK nr 80 z pętli górczyńskiej do końcowego przystanku

3592-K1

Sprzedaż

Sprzedam biblioteczke i rozkładany w doborze stanie, Poznań, Lamiego 9 m. 3. 20298g

Sprzedam wózek dziecięcy, głęboki. Tel. 67-18-84. 20357g

Sprzedam 2-osobowy, obuwie maszynowy do szycia „Kucznik” gabinetową — tanio sprzedam. Poznań, Świerczewskiego 52 m. 3. 20371g

Sprzedam owce. Poznań, Włocławska 153a. 20376g

Sprzedam głęboki wózek. Szamotulska 84 m. 4. 20386g

Samochody

Samochód Skoda 1201 Combi, tanio sprzedam. Poznań, ul. Szczepankowa 135. 19999g

Sprzedam skrzynię biegów do Warszawy oraz inne części. Poznań, Oska 88/90 m. 3. 20143g

Sprzedam Fiat 125p 1300, prod. 1974 r., przebieg 15.000. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20383g

Sprzedam Skodę 1000 MB. Tel. 407-08. 20139g

Bieżnikowanie opon do samochodów — Fiat, Warszawa, Syrena, Żuk, Skoda, Wartburg, Moskwicz z gwarancją, w terminie ekspresowym. Wulkanizacja Szezew, ul. Koscielna 5. 20108g

Zamienię Fiat 125p 1300, prod. 1974 r. — na Fiat 126p. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20382g

Sprzedam Warszawę M-20 po remoncie. Wągrowiec, ul. Jankowska 8. 20479g

Lokale

Wolsztyn! Pokój z kuchnią — zamienię na podobne lub sam pokój w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 19964g

Poszukuję niekrepującego pokoju na 1 rok, student IV roku PP. Dzwonić 749-62, po godz. 16. 19966g

Przyjmę na pokój umeblowany. Staroleka, Zeglarska 38. 19973g

Nauczycielka, poszukuje pokoju. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 19963g

W dniu 18 sierpnia 1975 roku zmarł

CZESŁAW RZĘPA

kierownik Zakładu Elektrotechnicznego, długoletni, ofiarny, zasłużony pracownik oraz serdeczny kolega.

Wyrazy głębokiego współczucia składają Rodzina

pracownicy, Rada i Zarząd
Spółdzielni Inwalidów „Wielkopolska”
w Grodzisku Wlkp.

Pogrzeb odbędzie się dnia 21. VIII. 1975 r.

907-K3

† Dnia 18 sierpnia 1975 r. zmarł po krótkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 61 nasz najukochańszy mąż, tatuś, dziadzius, syn, brat, szwagier i teść

HENRYK GAŚNOROWSKI

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 21 bm. o godz. 13 na cmentarzu junistowskim.

W smutku pograżone
żona, dzieci i rodzina

Ul. Nowowiejskiego 3 m. 4. 21695g

† Dnia 18 sierpnia 1975 r. odeszła od nas na zawsze, namaszczona Olejami św., nasza najdroższa żona, mamusia, teściowa, babunia, siostra, synowa, bratowa i ciocia, śp.

JOANNA LEWANDOWSKA

z domu Pięta

Pogrzeb odbędzie się dnia 21 bm. o godz. 14.15 na cmentarzu junistowskim.

W głębokim smutku pograżona
RODZINA

Ul. Kniewskiego 23a m. 21. 21771g

† Dnia 13 sierpnia 1975 r. zasnął w Bogu, przeżywszy lat 62 moja najdroższa żona, siostra, teściowa, szwagierka i ciocia, śp.

HELENA STEFANIAK

z domu Ulatowska

Pogrzeb odbędzie się w dniu 21 bm. o godzinie 13.40 na cmentarzu junistowskim.

W głębokim smutku pograżony
mąż z rodziną

Ul. Sikorskiego 36 m. 3. 21774g

† Dnia 18 sierpnia 1975 r. zasnął w Bogu nasza ukochana córka, siostra, szwagierka i ciocia, przeżywszy lat 38

WIESŁAWA JARMARK

Pogrzeb odbędzie się dnia 21 bm. o godz. 14.50 na cmentarzu na Junikowie.

W głębokim smutku pograżeni
rodzice z rodziną

Poznań, ul. Kościuski 32 m. 2. 21826g

† Dnia 17 sierpnia 1975 r. zmarł nasz ukochany ojciec i dziadzio w wieku lat 71, śp.

mgr BRONISŁAW KOWALCZYK

Pogrzeb odbędzie się dnia 20 bm. o godz. 16.30 na cmentarzu komunalnym we Wrzesni.

Pograżone w żałobie
dzieci i wnuki

21819g

† Dnia 15 sierpnia 1975 r. zginął śmiercią tragiczną przeżywszy lat 17 nasz najukochańszy syn, brat i wnuk

ANDRZEJ TROJAN

Pogrzeb odbędzie się dnia 20 bm. o godz. 14 na cmentarzu miłostowskim.

W smutku pograżona
RODZINA

21853g

† Dnia 16 sierpnia 1975 r. zmarł nagle w Kołobrzegu mój najdroższy mąż, ojciec, teść i dziadek, śp.

WINCENTY NOWAK

Pogrzeb odbędzie się dnia 20 bm. o godz. 11.30 na cmentarzu górczyńskim.

W smutku pograżona
żona z dziećmi

21803g

† Dnia 18 sierpnia 1975 r. zmarł przeżywszy lat 72 nasz ukochany i nieodżałowany mąż, ojciec i teść

SZYMON GULEWICZ

długoletni pracownik budownictwa. Pogrzeb odbędzie się dnia 21 bm. o godz. 9.50 na cmentarzu junistowskim.

W smutku pograżona
RODZINA

21858g

Sprzedam hektar ziemi nadającej się na ogrodnictwo. Ptaszkowo k. Grodziska. Oferty: Kaźmierowska, Grodzisk Wlkp., ul. Rakoniewicka 11. 19993g

Ogrodnictwo czynne 0,5 ha, 100 m kw. szklarnie, domek, staw, 60 drzew owocowych — sprzedam. Konstanty Kotowicz — Szczecin — Dąbie, ul. Gryfińska 17a. 1930-K2

Pół domu bliźniaczego 110 m², cały wolny, sprzedam. Poznań — Naramowice, Morawska 17a, Antoni Babica. 20164g

Kupię willę lub segment w Poznaniu, w rożniczeniu może być mieszkanie własnościowe w Warszawie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20101g.

Inteligentna, ładna pani 35-letnia — pozna kulturalnego, zamożnego pana do lat 50. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20273g

Rozwiedziona lat 28, szczupła, wzrost, wykształcenie średnie, materialnie niezależna, na stanowisku — pozna odpowiedniego pana do lat 36. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20222g.

Dwaj panowie 30-letni, z wykształceniem technicznym, dobrze sytuowani — własne wille, samochody, posłubią dwie miłe, zgrabne — ładne, wykształcone i dobrze sytuowane panie. Tylko poważne oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20107g.

Kawaler — technik, bez nałogów, posiadający mieszkanie — pozna pannę do lat 33, chętnie także spoza Poznania. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20129g.

Korpulentna, miła panna, lat 27, z wyższym wykształceniem — pozna odpowiedniego pana. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 20156g.

† Dnia 18 sierpnia 1975 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja ukochana matka, teściowa i siostra

JÓZEFA ZABOROWSKA

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 20 bm. o godz. 8.40 na cmentarzu junistowskim.

W smutku pograżone
córka z mężem i rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji. 21766g

† W dniu 19 sierpnia 1975 r. odeszła od nas nagle nasza najukochańsza żona i matka w wieku 51 lat

MAŁGORZATA GRALIŃSKA

z domu Białas

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 22 bm. o godzinie 13 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

Pograżeni w wielkim bólu i smutku
mąż i córki

21859g

Dnia 16 sierpnia 1975 roku zmarł

MARIAN ŚLUSAREK

nasz długoletni pracownik

W Zmarłym straciliśmy serdecznego kolega, wzorowego pracownika oraz oddanego przyjaciela.

Rodzina Zmarłego wyraża głębokiego współczucia składając:

Dyrekcja, Rada Zakładowa, Organizacja POP i współpracownicy
Biura Projektów Przemysłu Wyposażenia
Budownictwa „Metalplast” w Poznaniu. 908-K3

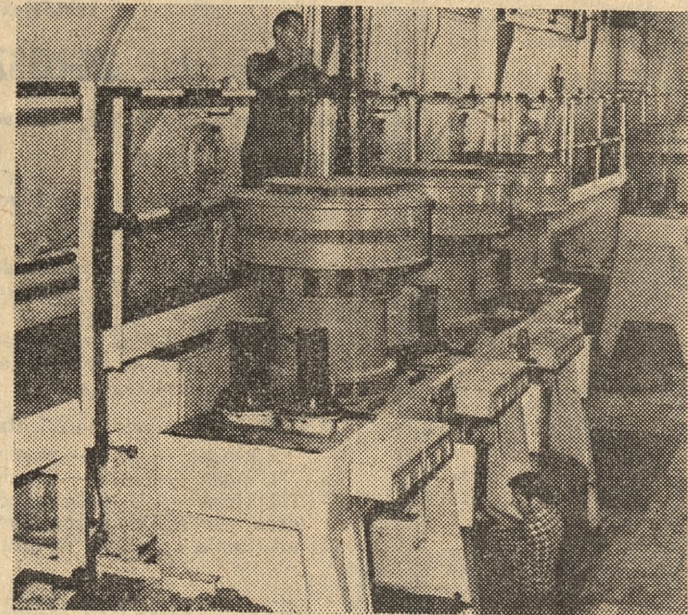

Telewizja na usługach cukrownictwa

Zbliżającą się kampanię cukrowniczą załoga wschowskiej cukrowni rozpocznie wyróżniona pierwszym miejscem w kraju za wyniki osiągnięte w ubiegłorocznej kampanii.

Do nowych zadań przystawiono się niezwykle starannie. We wszystkich zakładach podległych Przedsiębiorstwu Cukrowni Leszczyńskie przeprowadzono remonty bieżące i kapitalne kosztem około 160 mln zł. Zainstalowano wiele nowych urządzeń, zmodyfikowano i działem produktowni, gdzie m. in. zainstalowano nowe wirówki automatyczne i ciągle. Cukrownie w Gostyniu i Miejskiej Górze są gotowe do przyjęcia pierwszych wagonów buraków.

Podczas tegorocznej kampanii cukrowniczej we Wschowie

wano linie produkcyjne. We Wschowie zakończono roboty modernizacyjne stacji oczyszczania soków, punktów wydawania wysoków i staniowiska wyładowczego surowca przy dostawach wagonowych. W Kościanie dobiegają końca, prowadzone od kilku lat podobne roboty. Bieżąca kampanię kościańska cukrownia podejmie z przebudowaną ko-

Józef Kurpisz i Kazimierz Majer kończą montaż silników na stacjach wirówek w zakładzie we Wschowie.
Fot. — H. Kamza

podejmą pracę nowe urządzenia telewizyjnej przemysłowej. W przemyśle cukrowniczym zostaną one zastosowane po raz pierwszy w kraju. Ekipy fachowców z Zakładów Radio-Telewizyjnych w Warszawie były już na miejscu i sporządziły odpowiednią dokumentację. W tych dniach przystąpią do montażu sieci telewizyjnej. Na najbardziej odpowiedzialnych stanowiskach pracy (w pierwszej fazie w 6 punktach) zostaną zainstalowane kamery telewizyjne, połączone z monitorami zlokalizowanymi w pomieszczeniach kierownika produkcji. Dzięki temu bez wychodzenia z pomieszczenia, będzie on miał na monitorach pełny obraz przebiegu pracy i możliwość ingerencji, jeżeli zajdzie taka potrzeba.

Na najbliższy okres, kierownictwo wschowskiego przedsiębiorstwa opracowało wiele nowatorskich pociągów. Oczekuje się, że dadzą one wiele korzyści nie tylko zakładowi, ale również rolnikom. Do najciekawszych należy decyzja o podjęciu badań naukowych, celem uzyskania nowej odmiany nasienia buraka, zapewniającego duże zbiory o większej niż dotąd zawartości cukru i to rzędu 20 procent (dotychczasowe odmiany wykazują polaryzację rzędu 15 proc.). Badania takie wspólnie z Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, prowadzić będzie własne Laboratorium Surowcowe w Kościanie.

Stare pomieszczenia w nowej oprawie

Nie wykorzystane dotychczas pomieszczenia parterowe i piwniczne średzkiego ratusza (woj. poznańskiego) zamienia się wkrótce w restaurację. Obecnie prowadzone są prace adaptacyjne, a ich zakończenie przewidziano na koniec grudnia br. Miasto zyska więc jeszcze jeden lokal gastronomiczny, odmienny od istniejących. Wnętrze restauracji nawiązywać będzie do starych tradycji tego regionu.

W tym samym okresie do dyspozycji mieszkańców przekazana zostanie biblioteka. Wprawdzie Środa nie jest pozbawiona takiej placówki, jednak obecnie zbiory mieszczą się w trzech małych lokalach, usytuowanych w różnych punktach miasta. Na bibliotekę przeznaczono budynek obok ratusza. Teraz trwa w nim przebudowa. Po zakończeniu robót duża biblioteka z czytelniami mieścić się będzie w jednym miejscu. Wreszcie więc stworzy się jej warunki do ożywienia działalności oświatowej, m. in. projektuje się prowadzić w niej naukę języków obcych.

chlewicza; 17.50 Radioexpress; 17.55 Muzyka po pracy; 18.40 Pod skrzydłami Hermesa — magazyn handlu wewnętrznego; 19 G. Rossini: V Sonata Es-dur na zespół smyczkowy; 19.30 Teatr PR „Tajemnica księżnej pani”; 20.40 Muz. rozryw.; 20.50 Trybuna Kompozytorów — Paryż 74; 21.55 Obrazy rodzinne; 22.05 Reportaż z XI Festiwalu Muzyki Organowej w Kamieniu Pomorskim; 22.30 Zieleni polski — Nie tylko nalewki — z udziałem dr K. Suchorskiej i dr W. Janow skiego; 22.40 Muzyka; 22.50 „Sele dynowy sierpień” wiersze F. Rajczaka; 23 Impresje jazzowe pt. „Jazz na harmonijce ustnej”; 23.35 Co słychać w świecie; 23.40 Holen dski zespół wokalny.

WIADOMOŚCI: 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 18.30, 21.30, 23.30.

UWAGA PROGRAM WŁASNY NA UKF 69,74 MHz: 16.15 Program stereofoniczny.

PROGRAM III: 7.05 Muzyka ze garynka; 8.05 Kiermasz płyt; 8.30 Co kto lubi; 9 „Tajemnica plemienia Ku” — 24 odc.; 9.10 Demis Roussos solo i w zespole; 9.30 Nasz rok 75-ty; 9.45 Dyskoteka pod gruszą; 10.35 Jazz na 1001 dro biazgów; 10.50 „Śmierć w starych dekoracjach” — 6 odc.; 11 Dysko teka pod gruszą; 11.20 Życie rodzinne — magazyn; 11.50 Filmowa muzyka J. Matuszkiewicza; 12.25

Za kierownicą; 13 Powtórka z roz rywką; 13.45 Czytamy pamiętniki A. Grzymały-Siedleckiego; 14 La to w Filharmonii: Symf. „Włoska” F. Mendelssohna-Bartholdy’ego 14.30 „Tyle na dziś” — gra duet: C. Gładkowski i K. Zgraja; 14.35 Miejsca ukochane — gawęda; 14.35 O muzyce i muzykach śpie wają Skaldowie; 15.10 Przeboje 40 latków; 15.30 Herbatka przy samo warze; 15.50 Zbigniew Seifert — muzyk poszukiwany; 16.10 Piosen ki z listów; 16.45 Nasz rok 75-ty; 17.05 „Tajemnica plemienia Ku” — 25 odc.; 17.15 Kiermasz płyt; 17.40 Pisarz miesiąca — Tadeusz Róże wicz; 18 Muzykobranie; 18.30 Po lityka dla wszystkich; 18.45 Coun try we dwoje; 19.35 Muzyczna pocz ta UKF; 20 Horoskopy — gawęda Wojciecha Sulewskiego; 20.10 Wiel ki pianista — Vladimir Horowitz gra I Koncert d-moll Brahmsa; 20.55 Teatrzyk „Zielone Oko” — „Nieważny z pozoru szczegół”; 21.15 Rytm naszych czasów; 21.50 Opera tygodnia — R. Wagner: „Holender tułacz”; 22.08 Śpiewa Ramsey Lewis; 22.15 Trzy kwadran sy jazzu — problemy — magazyn; 23 Swoje ulubione wiersze recytu je K. Laniewska; 23.05 Przedsta wiamy A. Karasza; 22.25 Gra i śpie wa i dyryguje Burt Bacha ranch; 23.50 Śpiewa Jana Kociano wa.

WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 10.30, 12.05, 15, 17, 19.30, 22.

Planuje się też zlikwidowa nie wszystkich punktów odbioru surowca. Chodzi o to, aby burak trafiał od produ centa prosto na miejsce prze robu. Przewóz zapewnią środ ki transportu cukrowni. Stwo rzona przy przedsiębiorstwie baza transportowa, latem świadczyłaby usługi rolnikom, m. in. przy żniwach oraz użyt ka byłaby dla celów suszar niczych. Planuje się bowiem szerokie wykorzystanie urzą dzeń cukrowni do suszenia zielonek.

Projektuje się także moder nizację urządzeń kotłowni, które zapewnią energię mocy wymaganej przy zwiększo nych zadaniach produkcyj nych. W szerszym zakresie niż dotąd stosowana będzie automatyzacja procesów pro dukcji przez wykorzystanie urządzeń komputerowych. U porządkowany zostanie rów nież problem wodno-ścieko wy, co wiąże się z zagadnie niem ochrony środowiska.

Realizacja tych zamierzeń postawi wschowskie przedsię biorstwo w rzędzie najnowo czesniejszych w kraju i to nie tylko w pionie cukrowniczym.

Oszczędnie — po gospodarsku

Wyjątkową gospodarność wykazali mieszkańcy wsi Krzy kosi (siedziba Urzędu Gminy, woj. poznańskiego). Niedawno przystąpili do budowy domu strażaka. Wnoszą go w czy nie społecznym na miejscu dawnego, drewnianego bara ku, w którym mieściła się nie duża świetlica i remiza. Wszy stkie dobre fragmenty baraku służą budowie nowego obiek tu.

W pracach społecznych za angażowani są niemal wszyscy mieszkańcy. Nad całością robót czuwa prezes miejscowej OSP — Bolesław Biniarz. Za rok dom strażaka ma być go towy. Wówczas wieś zyska du żą salę ze sceną, bar i remizę.

Spotkany na budowie To masz Spychalski, z zawodu do ręczyciel z dumą mówił o spo łecznej aktywności mieszkań ców. Dzięki zaś pomocy Urzę du Gminy nie ma kłopotów w zakresie materiałów budowl nych. (a)

Ile się potracą?

Czytelniczka z Grodziska ma dziecko w przed szkolu, za które płaci mie sięcznie, stosownie do swoich dochodów, 535 zł. W czerwcu dziecko uczęszczało do przedszkola tylko przez cztery dni, opłata zaś według obliczeń kierownictwa wynio sła za ten miesiąc aż 283 zł. Zdaniem czytelniczki, zaistnia ła chyba pomyłka w tym wyli czeniu, bo przecież w stosun ku do całomiesięcznej taksy, suma ta (za tak krótki okres) wydaje się zbyt wygórowana.

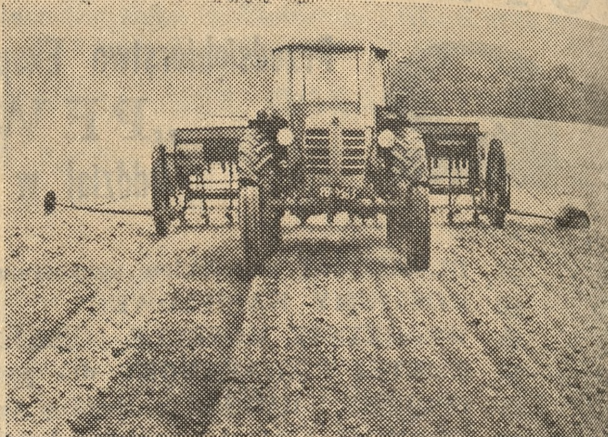
A jednak należność obliczo no prawidłowo. Zasady pobierania opłat za pobyt dziecka w przedszkolu regulują: uchwa

TELEWIZJA

PROGRAM I: 10 — „Dowódca łodzi podwodnej” — radz. film fab.; 16 — Dziennik (kol.); 16.10 — „Obiektowy” — program województwa: białostockiego, białsko podlaskiego, ciechanowskiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, siedleckiego, skierniewickiego, suwalskiego, wrocławskiego, zamojskiego; 16.30 — Losowanie Małego Lotka; 16.40 — „Na każdym kilometrze”, odc. pt.: „W cudzej skórze”; — film prod. TV bułg.; 18 — „Poli gon”; 18.25 — Sprawozdanie ma gazyn sportowy; 19.20 — Dobranoc i Dziennik (kol.); 20.20 — „Życie w Buttersea” — ang. film fab. (18 l.); 22.15 — „Świat i Polska” (kol.); 23 — Dziennik (kol.); 23.15 — Informacje — Towary — Pro pozycje; 23.25 — Wiadomości spor towe.

PROGRAM II: 17.15 — „Ławka” — radz. film animowany (kol.); 17.25 — „Droga w ciemności” — rum. film fab. (kol.); 19 — Spotka nia z Wielkopolską; 19.20 — Dobra noc i Dziennik (kol.); 20.20 — Śro da melomana — w programie: So naty fortepianowe Mozarta i Mu zyczne wizyty — Siegfried Beh rend; 20.55 — „Dziecko w świecie dorosłych” — program public.; 21.30 — „24 godziny” (kol.); 21.40 — Teatr TV — Włodzimierz Pe rzyński: „Szczęście Frania”. Reż. — Józef Słotwiński.

Trwa siew rzepaku

Porządkowanie Kalisza

Miasto nad Prosną przeży wa okres porządków. Wiele bu dynków otrzymuje nowe tyn ki, modernizowane są ulice. Dużą część prac porządko wych wykonują w czynach spo łecznych sami mieszkańcy Ka lisza. Pod koniec tego roku wartość tych czynów sięgnie najprawdopodobniej kwoty 44 mln złotych.

Porządki obejmują zlwasz cza ulice. Remonty nawierzchni wykonane zostaną na 18 uli cach. Aktualnie naprawy trwają m. in. na ulicach Pol nej, Pułaskiego, Skalmierzyc kiej i Częstochowskiej, gdzie planuje się częściowo wpro wadzenie 4 pasm ruchu. Trwa ją też przygotowania do bu dowy 6 dalszych ulic oraz 3 parkingów. Zmieni się rów nież oświetlenia wielu ulic, m. in. na koronie wału parku miejskiego zamontowane zo staną stylizowane latarnie. Na ulicach i trasach wylotowych coraz częściej pojawiają się podświetlone drogowskazy i znaki drogowe.

W przyszłym roku odnowi ne zostaną wszystkie kamie niczki wokół ratusza. W dziel nicy Dobrzec przygotowywane są tereny pod przyszłe kąpie lisko. Równocześnie przewidu je się gruntowne uporządko wanie obecnego kąpieliska przy ul. Staszica.

Rozpoczęto też wstępne pra ce przy urządzeniu plaży za basenem kąpielowym między Swerdnią a Prosną aż do ul. Saperskiej. Trwają roboty przy budowie amfiteatru przy ul. Skalmierzyckiej.

(map)

Na przygotowanych polach wysiewa się rzepak. W gospodarstwach państwowych obsiano już ogółem 60 procent wyznaczonego arealu. W roku bieżącym zwiększył się on o około 3 000 ha. Równolegle rolnicy przystąpili do orki zasadniczych przygotowań glebę pod zasiew jęczmie nia ozimego, pszenicy i żyta. Połowę arealu przeznaczono go pod zasiew rzepaku wy sianego w Kombinacie PGR Raszewy w woj. kaliskim. Ogółem obsiewa się 380 ha, to jest o 180 ha więcej niż w roku ubiegłym.

Na zdjęciu: siew rzepaku na polach gospodarstwa Śmie łów należącego do Kombi natu PGR Raszewy. (za)

Fot. — H. Kamza

zawszad o wszystkim

PO ZAWÓD DO NRD

PILA. Choć budowa dużego kładu Włókien Chemicznych „Chemitex” nabiera dopiero machu, myśli się już o zapo nieniu mu załogi (głównie w biecej) z wysokimi kwalifikacjami. Jej szkolenia podjął się oparcie o specjalną umowę m. in. z Zakładem Szkolenia i Wychowania Polaki NRD — kombinatem Chemiefaserwerk, posiadającym swe zakłady w Guben i Rostocku. Wydział zatrudnienia planie skiego Urzędu Miejskiego sta nowiła tam na naukę zawodu o lo 300 kobiet. Liczba ta będzie systematycznie rosła. (bop)

DLA ZDROWIA I URODY

OSTRÓW. Zakład kosmety ny przy ul. Sienkiewicza w dziel ni Wlkp. należący do Spółdziel ni Pracy Usług Wielobran zych — jest jedyną tego typu cówką w mieście. Salon ciesi się dużym zainteresowaniem i tylko pań, lecz także panów. Dysponuje on dobrze wyposaż nymi gabinetami m. in. do ma sażu ogólnego, a także salonem fryzjerskim. Uwzględniając tym zakresie potrzeby mieszkań ców Ostrowa, w niedalekiej p ryszłości spółdzielnia zamierza uruchomić drugi pawilon kosmety czny. (tl)

Pożyteczny konkurs

Zarząd GS w Skokach ogło szał konkurs dla wiejskich gospodarstw domowych z całej gminy, którego przedmiotem jest wybranie do 30 września br. pięciu najlepszych na całą przysła pismach zadań konkursowych i podarunków zbor, rzepaku, lubinu, pszenicy i innych upraw. Pożyteczny konkurs wzbudził duże zaintere sowanie. Na jego zwycięzców kaia atrakcyjne nagrody: trans portowy radiodiodniak, rower elektryczny aparat do gotowania.

Sklepi biura G

Niedawno w Dominowej (siedziba Urzędu Gminy w woj. poznańskim) Grzeżynie do użytku pawilon, w którym na piętrze ulokowano „Sam pomoc Chłopska”, a na parterze sklep z artykułami gospodarstwa domowego. W pla cie tej można także zaopatry wać się w inne towary, np. chemiczne i motoryzacyjne.

Wybudowanie pawilonu przez GS przyniosło korzyści mieszkańcom, którzy obecnie mogą na miejscu kupować wiele artykułów. Dzięki temu warunki pracowników GS Poprzednio biura tej spółdziel ni mieściły się w małych, starych budynkach w trzech punktach wsi. (a)